

Volja po pošti:
 Za celo leto naprej . . . K 26.—
 za en mesec . . . . . " 2.20
 za Nemčijo celoletno . . . 29.—
 za ostalo inozemstvo . . . 35.—
V Ljubljani na dom:
 Za celo leto naprej . . . K 24.—
 za en mesec . . . . . " 2.—
 V upravi prejemam mesečno . . 1.70
Sobotna izdaja:
 za celo leto . . . . . " 7.—
 za Nemčijo celoletno . . . 9.—
 za ostalo inozemstvo . . . 12.—

SLOVENEK

Inserati:
 Enostolpna pettivrsta (72 mm):
 za enkrat . . . . . po 15 v
 za dvakrat . . . . . " 13 "
 za trikrat . . . . . " 10 "
 za večkrat primeren popust.
 Periodna oznanila, zabavale, esmitalce itd.:
 enostolpna pettivrsta po 18 vin.
Poslano:
 enostolpna pettivrsta po 30 vin.
 Izhaja vsak dan, izvenembi ne-
 delje in praznike, ob 5. uri pop.
 Redna letna priloga Vozni red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
 Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
 sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
 pošne hranilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 26.511,
 bosn.-herc. št. 7563. — Upravniškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 6 strani.

Verske in narodnosne razmere v Makedoniji.

Prof. Anton Bezenšek.

Sofija, 4. maja.

Nemo judex in propria causa.

Ze tačas, ko se je podpisoval zavezniški dogovor med Srbijo in Bulgarijo, sta oba zaveznika domnevala, da bo prišlo po vojski pri razdelitvi osvobojenih dežel med njima do spora, kajti Makedonija je takšen konglomerat plemen in narodnosti, jezika in narečij, verskih in političnih prepričanj, da pač ni lahko najti dežele na svetu, kjer bi se nam predstavljal pestrejši kaleidoskop. Zato se je v dogovoru določilo rusko razzodiščje.

Jezikoslovci in etnografi imajo tako različne nazore o narodnosti slovenskih prebivalcev v Makedoniji, da bi bilo predolgo in preširoko za predale političnega lista, ako bi hoteli vsaj najvažnejše izmed njih razložiti.

Za politiko se more v tem vprašanju najpripravnejše soditi iz cerkvenega gledišča, t. j. ako se vpraša Makedonca, h kateri cerkvi spada, katerega cerkvenega glavarja priznava.

Tisti Makedonec, ki hodi v tako cerkev, katera je pod vrhovno upravo bulgarskega eksarha, je »eksarhist«, in ta se priznava brez vsake sumnje saj virtualno za Bulgara. Tisti, ki ni hotel dosedaj pristopiti k narodni avtonomni bulgarski cerkvi in ostane po starem pod grškim patriarhom, se imenuje »patriarhist«. »Patriarhist« se pa priznava ali explicite ali implicite v severni Makedoniji za Srba, v južni za Grka. Bulgari pa mu ne pravijo Srb ali Grk, ampak »srboman« ali »grkoman«. Srbi s svoje strani pa imenujejo makedonskega Bulgara »bugaraš«, a Grki »vulgarofonos Helin«, t. j. bulgarsko govoreči Grk.

V tej terminologiji je iskati bitnost spora glede narodnosti Makedoncev.

Makedonija je pravzaprav edina po svoji osnovni nacionalnosti slovenski ali makedonsko-slovenski teritorij. Da so nekatera makedonska narečja slovenskemu jeziku najbližja, o tem so učeni jezikoslovci že dosti pisali. Jaz bi lahko to podkrepil še z raznimi dodatki, a tukaj ni mesto za jezikoslovna razmotrivanja. (V letošnjem »Slavjanskem koledarju«, ki

ga izdaja slovansko blagotvorniteljno društvo v Sofiji, pisan je na prvem mestu članek o Slovenceh, kjer citira na str. 43—45 pisatelj dr. N. Bobčev moje tozadevno mnenje, izjavljeno in osnovano v mojem predavanju v »Slavjanski Besedi« l. 1905., in to brez vsakega komentarja.)

A pustimo za sedaj jezikoslovna vprašanja na stran, nadaljujmo le o cerkveno-političnih. V tem smislu je pisal izvrstni poznavalec makedonskih razmer prof. Miljukov v ruskem časopisu »Reč« red zanimivih člankov, kateri so vzbudili pozornost tudi med inteligenco na Balkanu.

Grki so tega mnenja, da je osnovna nacionalnost v Makedoniji — grška, razen v severni Makedoniji; Srbi smatrajo osnovno nacionalnost za — srbsko, z izjemno iztočnih krajev; a Bulgari za — bulgarsko v celi Makedoniji, ako se vzame ta v bolj tesnih mejah, n. pr. kakor je bila načrtana v sv. stefanskem dogovoru.

Pustimo na stran to vprašanje, katero ne bodo niti jezikoslovci, niti etnografi tako skoraj rešili, pa držimo se samo omenjene domače ali lokalne terminologije, katera se lahko vsak dan kontrolira. Ako vprašamo Makedonca, zakaj je »eksarhist«, a ne »patriarhist«, odgovoril nam bo: »Ker hočem biti pravi Bulgar.« Torej tukaj se ne gre samo za cerkev, ampak za narodnost. Da postane Makedonec od »patriarhista« »eksarhist«, to ni slučajna reč, kakor bi se moglo pomisliti. Včasih že nižji praktični motivi na to vplivajo, a večidel pa višja ideja, t. j., zavedajo se svoje narodnosti.

V prošlih časih so bili oni Makedonci, ki so pripoznavali eksarha kot svojega cerkvenega glavarja, preganjani, tako da so morali dotičniki žrtvovati marsikaj za svoje versko ali pravzaprav narodnostno prepričanje. Vendar se je število eksarhistov na račun patriarhistov vedno povečevalo. To je dokaz narodne samozavesti.

Najvažnejša statistika za narodnosti v Makedoniji je torej cerkvena, iz katere je razvidno, koliko duš približno šteje eksarhija in koliko patriarhija.

Štetje pa se vrši sploh po hišah, ne po osebah. Obče število prebivalcev se namreč dobi, ako se pomnoži število hiš s srednjim številom prebivalcev vsake hiše. Na ta način je statistika jako elastična. Ako se vzame srednje število hišnih prebivalcev te ali one narodnosti večje ali manjše, more se do-

biti — po želji onega urada, ki štetje izvršuje, večja ali manjša obča številka prebivalstva dotične narodnosti v Makedoniji.

Da ima torej »statistika narodnosti« v Makedoniji samo relativno veljavo, — ali pa še tiste ne predstavlja, — to je pojmljivo vsakemu, kdor vé, kaj je statistika v pravem pomenu besede.

Prof. Miljukov je dobil od bulgarskega eksarhata po posredovanju nekoga bulgarskega časnikarja sledeče številke glede od Srbov zavzetih pokrajin v Makedoniji, o katerih misli, da ima preveč povečane v korist Bulgarov:

V okrajih Kičevo, Debar, Prilep, Kratovo, Kumanovo, Veles, Skoplje, Ohrid, Bitolj, Gevgelij in Palanka živi 467.012 Bulgarov eksarhistov in 49.224 Srbomanov in Srbov. A v okrajih, zavzetih od Grkov: Lerin, Kostur, Voden in Janica-Vardar 123.262 Bulgarov eksarhistov in 49.198 Grkomanov in Grkov.

O teh številkah se sicer ne more reči, da one govore, t. j. da predstavljajo čisto istino; vendar v pomanjkanju drugih števil, kakršne bi mogla predstaviti točna statistika v kaki drugi državi, se morajo te vzeti v poštev pri reševanju težavnega vprašanja o delitvi Makedonije, ako pride — mimo zavezniškega dogovora — do razzodišča od ruske strani, kakor je določeno v istem dogovoru med Bulgarijo in Srbijo.

Razzodišče ima v tem slučaju neprijetno in celo težavno zadačo. Tukaj se ne more reči: Delite se, kakor vam drago, samo da se ne razžali ali prikrajša nobena stran! »Takšen svet bi bil neumesten, kajti tukaj predmet za delitev ni mrtva stvar — kakor piše sam prof. Miljukov — ni kos sukna, katero bi se moglo rezati na vatle ali metre, ampak je živa samozavestna nacionalnost.« A čim on govori tako, že bi se lahko tu ali tam mislilo, da se zavzema za eno narodnost proti drugi. Torej za zdaj dosti o tem!

Bulgarska politika je samo bulgarska.

Vsled nepojasnjenege in napetega razmerja med balkanskimi zavezniki in vsled raznih vesti, da Rusija brani Bulgarom dostop do Marmarsk. morja (Rodosto) in da je Rusija sploh nasprotna prevelikemu razširjenju Bulgarije, se je med bulgarskim občin-

stvom zopet začela oglašati protiruska stranka, ki zahteva, naj vlada pretrga prijateljsko zvezo z Rusijo ter naj se približa Avstriji in trozvezi. »Bulgarija«, glasilo liberalne stranke, brani sedanjo vladno zunanjo politiko, ter dokazuje, da ni nobenega razloga za agitacijo proti Rusiji. Rusija me nasprotuje bulgarskim narodnim koristim. Bulgarska zunanja politika naj bo samostojna narodna politika, a ohrani naj se tudi tradicionalno prijateljsko razmerje do Rusije. Nikar ne kličimo posredovanja velesil, ampak prizadevajmo si, da balkanska zveza sama na podlagi pogodbe uredi balkanske razmere in razdeli osvojeno ozemlje. Srbija se mora pogodbe držati, balkanska zveza se mora ohraniti. — Še bolj previdno piše vladni »Mir«. V uvodnem članku dokazuje, da je bila bulgarska zunanja politika od leta 1895 po svojih osnovnih in vodilnih načelih vedno čisto bulgarska politika, neodvisna od kake tuje države. Taka politika je za Bulgarijo nujno potrebna, s to politiko si je Bulgarija pridobila ugled na zunaj in naklonjenost skoraj cele Evrope, kar se je pokazalo leta 1908, ko je cela Evropa rada priznala popolno neodvisnost Bulgarije. Najvažnejša posledica samostojne politike je, da je Bulgarija postala odločilni faktor na Balkanu; od Bulgarije je odvisno ravnotežje, od Bulgarije je odvisen mir na Balkanu. Rumunija in Srbija sta preveč pronesirani po svojih mednarodnih simpatijah in antipatijah; nju politika ni samostojna in zato ne daje podlage za ravnotežje na Balkanu. Bulgarija je pa v vsakem oziru samostojna država, ki lahko sama odločuje svojo usodo. Tako je Bulgarija postala prava straža na Balkanu. Brez Bulgarije ne bi bila možna balkanska zveza, ne bi bila možna osvobodilna vojska in ako bi se bila vojska začela brez Bulgarije, gotovo ne bi bila uspešna. Ako bi pa bila Bulgarija samo eksponent kake velesile, se vojska ne bi bila mogla omejiti na Balkan in bi se bila gotovo izvršila v škodo malih balkanskih držav. Vse to je dosegla Bulgarija zato, ker se je od leta 1895 dalje znala povzdigniti nad mednarodne simpatije in antipatije. Nikar se ne povračajmo v preteklost pred letom 1895! Nikar ne olnavljajmo starega prepira, na katero velesilo naj se Bulgarija nasloni, na Rusijo ali na Avstrijo! Taki prepri bi lahko povzročili žalostne prevrate in bi bili nevarni za obstanek Bulgarije. Bulgarija je še premlada. Krog za popolno

LISTEK.

V Pirinih.

Bulgarski spisal Ivan Vazov.
 Poslovenil Jaklič.

Lepe so naše pirinske gore. Kako visoki so njih vrhovi pokriti s snegom, kako zelene doline, kako mračni črni lesovi, kako čudovito lepe naravne krasote!

Poleti so prostrane planine bivališče dolgodelskih ovac, rejene krave se pasejo po tečnih pašnikih, krasni konji razžečejo in v daljavi se glasi pastirjeva piščalka, in njej jek odmeva ob prepadih in goličavah.

Bistri in mrzli studenci teko po strmih pečinah, vijejo se po samotnih dolinah in šumljajo tako prijetno, tako božajoče, kakor bi peli.

In če se popneš na vrhove z večnim snegom, zagledal boš na daleč okrog doline in gore, reko Strumo in Vardar, krasno makedonsko pokrajino in dalje proti jugu za visokimi vrhovi Belo morje, in če boš vzdignil oko k nebu, videl boš Boga!

Čudo krasni so Pirini s svojimi pečinami!

In o zimi, ko razzajajo meteži in se tepo grozni orkani, tulijo kot pobesneli vrage iz pekla, in nesejo sneg po stazah in ga zasipajo v prepade.

Takrat so Pirini podobni grobovom. Lačni, ropazeljni volkovi se plazijo po belem snegu, njih oči se svetijo v temi kot črna oglje.

Gorje potniku, ki zaide ponoči v viharju v Pirinih!

× × ×

Bila je takšna noč, noč pred božičem, v gorski vasi R. V koči Djada Laske je z nestrpnostjo pričakovala družina povratka Klime.

Klim, sin starega Laske, je bil zjutraj odšel v Melnik nakupiti stvari za božič in darov za babice, svojo ženo in dveletnega otroka. Moral bi se vrniti še za dne domov, a zmračilo se je že in noč je padla na gorsko vas, a njega še ni bilo . . .

Kako je zunaj razzajal vihar! Udarjal je na okna, tresel je vrata in trgal slamo s streh.

Zdelo se je, kakor bi hoteli roparji napasti kočo in jo podreti.

Družina je trepetala v strahu in grozi. Pri vsakem udarcu je mlada žena poslušala, ali ni Klim.

Toda ne. Klime ni bilo, samo vihar je butal. In moj Bog, kakšna tema!

In otrok, ki je ležal zavrt v cunje na peči, je jokal.

»Tiho bodi, mali, tiho! Oče pride in ti prinese igrače.«

Otrok se je pomiril in uprl v mater razveseljene oči, čeprav so bile zalite s solzami, in vprašal je: »Oče? . . . Igrače?«

In pokazala je na vrata, ki so se udajala viharju in so stokala.

V kotu je čepel stari Laska in tarnal. Mislil je na Klime in mrmral, ker vedel je, da zakasnitev ne pomeni nič dobrega. V gorah se potika, vse polno zveri, noč je grozna, vihar divja in noče pojenjati. Ali niso preteklo zimo raztrgali volkovi čisto blizu vasi Govanovega hlapca? In krvoločnih zveri je dovolj v tej ubogi Turčiji.

Laska je prenehal tarnati, da ne bi preveč ustrašil svoje snahne in otroka.

»Kaj jokaš in tarniš?« je vprašal mračno, a je takoj obmolknil in sam pričel stokat.

Nekdo je udaril ob vrata.

Stara Laska je vstopila. Prišla je iz cerkve, kjer je prižgala na oltarju svečo, da bi se njen sin srečno vrnil.

»Ali ga še ni?« je vprašala boječe.

»Moj Bog, kaj se bo zgodilo?« je tarnala starka in stopila pred ikono in pričela se je križati in moliti.

Na ognjišču je veselo vrela voda v kotlu, a nihče se ni zmenil za to.

Polagoma je začel ogenj ugašati.

Vihar je še vedno divjal; zdelo se jim je, da tulijo volkovi in groza je vse pretresala.

Moj Bog, kako grozna noč!

× × ×

Klim je bil med potjo zašel.

Sneg je bil silno zamel; jarke, griče, pota in steze. Ob lepem vremenu je bil šel z doma, a sedaj?

Cele ure je blodil in ni vedel, kje je, kam gre, in kaj se mu bo zgodilo.

Samo to je dobro vedel, da je daleč od svoje vasi, v neznanji gorski pustinji, v kraljestvu zveri in uničenja.

Noč je bila svetla vsled zapadlega snega, a njegovo oko ni ničesar našlo, kar bi ga bilo navdalo z nado; nič človeškega ni bilo, kar bi mu govorilo o rešitvi, ne kočje, ne vasi, ne zavetja. Njegova vas je ležala v kotlini, in če bi bil tudi v njeni bližini, ne bi je mogel videti. Gore okrog puste, bele, grozne, podobne mrliču, ki je pokrit z mrtvaškim prtom.

Kam gre? Hitel je v negotovost, da ne bi zmrazil. Vihar ga je bičal v obraz, v hrbet.

Klim je hitel le naprej, le naprej,

samostojnost in neodvisnost še ni popolnoma završen in sedanji trenutek, ko je treba likvidirati Balkan, še ni primeren za to delo. Ko se Balkan zopet umiri, ko bodo balkanske države prebolele svoje rane in mirno prevdarile svoj položaj, takrat bo delo za popolno samostojnost Bulgarije dovršeno. Do takrat pa Bulgarija lahko spoznala, kdo so njeni pravi prijatelji ter temu primerno obrnila smer svoje zunanje politike.

Balkanski dogodki in mednarodni položaj.

ČRNOGORSKO MINISTRSTVO SESTAVLJENO. — SKUPŠČINA ODGOVORNA. — KRALJ POSLANEC V KONAKU SPREJEL. — KRITIČNO RAZPOLOŽENJE V DEŽELI ?

Milan, 8. maja. »Corriere della Sera« poroča iz Cetinja: Na Cetinju vlada velika pobitost. Ne slišijo se več patriotične pesmi, bogate narodne noše so izginile, zopet se pojavljajo žalne obleke, zastave so se odstranile. Zalostno novico o izročitvi Skadra velesilam so izvedeli najprej častniki na Cetinju, ljudstvo pa le počasi. Posebno so žalostne ženske. Na dvoru vlada pobitost. Posebno je ozlovoljen princ Danilo. Zatrjuje se pa, da bodo vojaki ubogali in da se ni bati kakšnih komplikacij.

Milan, 8. maja. »Secolo« poroča iz Kotora: Črnogora stoji pred težko notranjo krizo. Mir višjih častnikov, ki pripadajo stari opoziciji, je mir pred viharjem. Stara dinastija stoji pred zadnjo sodbo. Zasedanje parlamenta se je odgodilo.

Cetinje, 9. maja. (Oficijozno.) Novo ministrstvo je sestavljeno. Predsedstvo in vojska: general Vukotić; notranje zadeve: Gojnić; justica: Bakić; zunanje zadeve: Plamenac; nauk: Mijušković; finance in javna dela: Perović. — Kralj je člane večeraj sklicane skupščine povabil k sebi v konak. Razložil jim je celo balkansko krizo in skiciral razvoj vojske. Podal je zgodovinski pregled obmejnih konfliktov na črnogorski meji, ki so bili povod vojski. Uspeh je ta, da so Srbi danes osvobodjeni turškega jarma. Padla je pa tudi zadnja trdnjava turštva, Skader. Velesile so pa ugovarjale, da bi Skader ostal črnogorski, Rusija je Črni gori svetovala odjenljivost. Črna gora se izpočetka temu ni mogla podvreči. Toda, ko je Evropa ukrenila nasilne odredbe in se je začelo tudi Srbiji, ako bi Črni gori na pomoč prišla, je bilo nujno potrebno, da se slednja v interesu svojega obstoja uda, s čimer je storila veliko delo za celo srbstvo. Rusija, Srbija in Grčija so nam nujno to svetovali. Čast črnogorskega orožja je rešena, dežela se je povečala in gre nasproti boljši bodočnosti. Poslanci so kraljeve besede spremljali z akklamacijami. — **Skupščina se je nato s kraljevim ukazom odgodila.** — Več sto vdov, kojih možje so v vojski padli, je prišlo večeraj z otroci v žalnih oblekah pred konak. Kralj je bil zelo ganjen in je pustil med žene razdeliti denarja.

IZROČITEV SKADRA.

Cetinje, 8. maja. Civilni guverner v Skadru, Peter Plamenac, se je podal večeraj v Sv. Ivan di Medua, da se do-

govori s poveljnikom mednarodnega brodovja o izročitvi Skadra velesilam. Naročeno mu je bilo izjaviti, da zapusti Skader popolnoma in prej ko mogoče do časa, ki ga velesile določijo. Vojaki vzamejo s seboj vse topove in ves bojni plen, kakor tudi čolne, ki so jih Turki na Skadrskem jezeru imeli. Angleški kontreadmiral Burney se je podal večeraj s parnim čolnom spremljan od več višjih častnikov mednarodnega brodovja v Sv. Ivan di Medua, kjer se je podal v guvernerjevo stanovanje in se po telefonu razgovarjal z generalom Martinovićem v Cetinju. — Dan in pogoji predaje Skadra še niso določeni.

London, 9. maja. Črnogorci so začeli Skader danes izpraznjevati. Danes se izkrca mednarodni oddelek v Svetem Ivanu. Sestavljen je tako: 300 mož Anglija, po 200 mož Italija, Avstrija in Francija, 100 mož Nemčija; skupno 1000 mož (trozveza 500, tripelententa 500). V Skadru bo oddelek najpozneje v nedeljo. V Bar je dospela italijanska vojna ladja »Garibaldi«. Priplula je na laškem parniku tudi bogato opremljena laška sanitetna ekspedicija z zdravniki, postrežnicami, živili in zdravili za skadrsko prebivalstvo.

KANDIDATI ZA ALBANSKI PRESTOL. — ITALIJA OSTANE NA STRAŽI. — VELIKA ANARHIJA V ALBANII. — RUSIJA JE TUDI PRAVILJENA. — ALBANIIJA V ANGLEŠKEM PARLAMENTU. — JUŽNE MEJE ALBANIE.

London, 8. maja. Kot kandidati za albanski prestol se imenujejo knez Wied, vojvoda Ura ch in princ Viljem švedski. Rusija zagovarja načrt, da Albanija postane samoupravna provinca pod sultanovo suvereniteto, ki naj jo vlada kak vali, ki ga velesile za daljšo dobo imenujejo.

Peterburg, 8. maja. Trdi se, da se namerava Rusija v današnji seji poslaniške konference, ko bo razpravljala o notranji organizaciji Albanije, zavzeti za dalekoobsežno samoupravo Albanije pod generalnim guvernerjem, za katero mesto bi bil po mnenju Rusije tudi kak turški princ sposoben. Turčija pa želi, da se Albaniji podeli omejena samouprava tako, da ostanejo dosedanje turške oblasti.

Solun, 8. maja. Iz Berata pišejo: Komaj so Srbi deželo zapustili, že je izbruhnila popolna anarhija. Zločin sledi zločinu, tako da jih ni mogoče niti šteti. Neka banda je udrla v vas Sekišta, se polastila grškega duhovna, ga odpeljala v gore in zahteva sedaj zanj 500 turških lir odkupnine. Drugi albanski roparji so oplenili vasi Omalokastro in Topolico. Tudi cerkev v vasi Picakona, pet ur od Berata, je bila oplenjena. Grški bogatin Nikolaj Guinis je že nekaj tednov na svojem posestvu v Rabci ob albanskih hord oblegan. Sicer se pa tudi Albanci sami med seboj ljuto pripravajo. Takozvana provizorična vlada v Valoni nima absolutno nobenega vpliva. Nedavno je albanski notabel Gjemit beg oklofotal albanskega ministra za zunanje zadeve.

London, 8. maja. Italijanski poslanik je izročil sir Greyu predlog Italije in Avstrije glede južnih meja Albanije. Avstrija in Italija, ki sta preje določili za mejo Grčije in Albanije reko Kalamias, sta jo zdaj potegnili nekoliko višje, tako da dobi Grčija polo-

vico krške ožine do rta Stylos in bo razpolagala z baje izbornim pristaniščem Stagias, ki leži naravnost nasproti mestu Krfu. Santi Quaranta pa Italija in Avstrija Grčiji na noben način ne moreta priznati. Baje pa je ostala meja Grčije nasproti Albaniji tako ugodna, da pridejo Grki tik do Konice. Italijanskemu stališču hudo nasprotuje Francoska, ki si baje prizadeva pritegniti Grčijo k tripelententi. Razven tega je pa tudi vprašanje Egejskih otokov precej zapleteno. Toliko se ve, da Nemčija absolutno zahteva, da otoka Chios in Mytilene ostaneta Turčiji.

London, 8. maja. Unionist Aubray Herbert je v zbornici razpravljal o položaju na Balkanu s posebnim oziranjem na Albanijo. Predlagal je, naj se ustanovi orožništvo pod poveljstvom inozemskih častnikov, ki bo Albanijo ščitilo proti napadom čet iz sosednih dežel. Albanija naj v bodoče dobi kolikor mogoče veliko gospodarsko svobodo. — Unionist Walter Giynnsz je naglašal, da bi bila slaba Albanija nesreča, ker bi vedučina, nezadovoljnost in anarhija povzročile sosedni interesirani velesile, da bi intervenirali. — Unionist Anson je predlagal, naj Črnogora od Albanije Skader kupi. — Liberalec Bryce je povdarjal, da sta Greya pri konferenci Rusija in Avstrija zelo podpirali, tako da je bila mirna rešitev kljub medsebojni ljubosumnosti velesil olajšana.

Peterburg, 8. maja. Iz zanesljivih virov se poroča, da se je v zadnji avdienci ministra zunanjih zadev Sasonova v Carskem Selu sklenilo, da se Rusija v slučaju kake mednarodne operacije v Albaniji ne bo pustila več zastopati po kaki prijateljski velesili, marveč se bo sama operaciji udeležila.

Rim, 8. maja. »Tribuna« poroča iz Valone: Grki so na otoku Sazeno ustanovili baterije in jih oborožili s težkimi topovi, ki popolnoma nadvladajo zaliv.

Rim, 8. maja. Vojaške priprave glede na Albanijo se ne preključajo, dokler se položaj ne pojasni. Tukajšnje politične kroge skrbi, da bi lahko anarhija v Albaniji ali pa odpor Grške proti določitvi južnih albanskih meja povzročila nove težave. (Ker Italija ne demobilizira, tudi Avstrija ne bo.)

KONFERENCA POSLANIKOV.

London, 9. maja. Večerajšnja konferenca poslanikov je trajala dve uri in pol.

Prilodnja seja se vrši šele 20. majnika. Sir Grey se je zopet podal na dopust.

Konferenca ni večeraj nič osobito važnega sklepala. Od Avstrije in Italije izdelani statut za Albanijo ni prišel v razpravo, ampak se je poslal v presojo posameznim kabinetom.

Tudi vprašanje južnih mej Albanije se še ni načelo.

Diskutirale so se pa podrobnosti predaje Skadra v roke velesilam.

Dunaj, 9. maja. Na večerajšnji seji poslaniške reunije je prišlo do novih velikih težkoč. Avstrija in Italija sta namreč predložili albanski statut, ki predlaga za Albanijo popolno suvereniteto z evropskim knezom kot poglavarjem. Rusija in ž njo tripelententa se je izrekla odločno proti načrtu in stoji na stališču, naj ostane Albanija pod suvereniteto Turčije in dobi le guvernerja, katerega bi imenoval velesile. Avstrija in Italija sta dalje predlagali, naj se o Albaniji še ne sklepa definitivno, ampak določijo le prehodni štadij, tekem katerega naj bi se organizirala v Albaniji žandarmerija, najelo tudi posojilo in rešilo davčno vprašanje. Tudi proti tem predlogom se je ruski veleposlanik Benckendorff uprl in izjavil, da stoji Rusija na stališču, da zamore le definitivna rešitev albanskega vprašanja preprečiti eventualno nadaljnje vmešavanje kake velesile v notranje albanske zadeve. Zelo košljivo je tudi železniško vprašanje, ki se mora po stališču tripelentente takoj rešiti. Dve progij prihajata v poštev in sicer: Drač-Skopje in Valona—Bitolj. Na današnji seji veleposlaniške reunije so se pojavile precejšnje difference tudi pri vprašanju določitve južnoalbanskih mej in usode Egejskih otokov. Kakor vse kaže, se bo vlekle posvetovanje poslaniške reunije še par mesecev. Če delo ne bo končano do poletja, bo reunija najbrž za več tednov prekinjena in se bodo seje nadaljevale šele v jeseni, vsled česar tudi ni računati na skorajšnjo sklenitev miru na Balkanu. To se tudi iz Londona potrjuje. Posvetovanja o albanskem statutu utegnejo trajati do začetka junija, junija in julija se imajo rešiti nadaljna vprašanja. Julija pa morajo poslaniki na dopust, torej se

more računati na nadaljevanje posvetovanj šele jeseni.

ZAVEZNIKI MED SEBOJ.

Sofija, 8. maja. Oficialno se trdi, da se je Bulgarija odpovedala Solunu proti kompenzacijam drugod. (Baje dobi Vodeno in Lerin Bulgarija.) Srbsko-bulgarska sporna vprašanja se predlože razsodbi Rusije šele čez nekaj dni, ker je srbska vlada izrazila željo, da se še enkrat naravnost z Bulgarijo pogaja.

Solun, 8. maja. Od Bulgarov nedavno kupljeni trgovski parnik »Boris« je poizkusil izkrcati 300 vojakov in častnikov na otoku Samothrake pod pretvezo, da napravijo vojaki zabavni izlet. Pristaniški poveljnik je pa izkrcanje zabranil, češ, da se morajo proveniencije iz Dedeagača radi kolere podvreči kvaranteni. Bulgari so nato poizkusili se izkrcati v nekem manjšem pristanišču, a so jim grški mornarji zabranili. Ta izkrcevalni poizkus je povzročil, da so na vseh Egejskih otokih proglašili preki sod.

Sofija, 8. maja. Finančni minister je predložil sobranju zakonski načrt, po katerem se dovoli nov kredit 50 milijonov za potrebščine armade. Glede na odgovor na interpelacijo o mirovni pogajanjih in o razmerah med zavezniki med seboj, je izjavil Gešov, da zdaj ne more odgovoriti, ker se zdaj pogajajo o miru in razpravljajo tudi z Grško in s Srbijo. Upa pa, da bo lahko odgovoril v tork. Minister je izjavil, da v Bulgariji ne razsaja kolera.

Belgrad, 8. maja. Vest, da je prišlo med Bulgarsko in Srbijo že do sporazuma, ni resnična. Sicer je res, da je vladalo v zadnjem času na Bulgarskem malo boljše razpoloženje, tako da je bilo upati, da pride končno vendar do prijateljske rešitve konflikta med obema državama. A sedaj bulgarska država zahteva, da mora Srbija plačati odškodnino za transport srbskega vojaštva izpred Drinopolja in hoče transport srbskih težkih drinopoljskih pozicijskih topov toliko časa zadržati, dokler Srbija ne plača te odškodnine. To je tudi zmernejše kroge v Srbiji vznejevoljilo.

Peterburg, 9. maja. Docent Vladimir Dimitrijevič Petnev je objavil glede srbsko-bulgarskega spora članek, ki odseva naziranje odločujočih krogov v Rusiji. Petnev izvaja, da je Rusiji tako za napredok Bulgarije kakor Srbije. Bulgarija je v sedanji vojski dobila izhod na sredozemsko morje, osvobodila dolini Iskra in Strume in postala v resnici neodvisna, Srbija pa ni dobila potrebne pozicije na morju in mora vsaj za tem težiti, da si zagigura pot do Soluna, ker ostane sicer gospodarsko slejkoprej od drugih odvisna. Vendar pa tudi Bulgarija ni še vseh svojih ciljev dosegla, zato pa je le v njenem interesu, če se s Srbijo sporazume, ker jo bo še zelo potrebovala. Sporno vprašanje ni etnografsko, ampak zgolj politično in je treba z višjega vidika presojati. Rusija si želi pravičnega sporazuma, ki bi nobenega preveč ne prikrajšal in omogočal nadaljni obstoj balkanske zveze. Balkanske države bi druga brez druge ne mogle ničesar doseči in tudi v bodočnosti ne bodo dosegle uspehov, če ne držijo skupaj. Objektivnost Petnevevega članka se splošno hvali.

MIROVNO VPRAŠANJE.

Carigrad, 9. maja. Glavni turški mirovni delegat Rešid paša je odpotoval v London.

Carigrad, 8. maja. Demobilizacija armad Turčije in balkanske zveze se začne en teden po začetku mirovni pogajanj.

London, 8. maja. Grčija je izjavila, da mirovni preliminarijev ne podpisuje, ako se ne upošteva njene želje glede južne Albanije in otokov. Zato zadaja to vprašanje poslanikom veliko skrbi. Baje bo reunija to vprašanje zavlačevala, dokler bo le mogla.

Sofija, 8. maja. Balkanski zavezniki na zadnjo noto velesil še niso odgovorili. Zavezniki hočejo, da se načrt preliminiranega miru nekoliko izpopolni. Kar se tiče Bulgarije, zahteva, da se črta Enos—Midia že v preliminiranem miru natančno določi.

KABINET MAJORESCU PRED DEMISIJO.

Bukarešt, 8. maja. Opozicionalna frakcija konservativne stranke je in-scenirala veliko agitacijo proti sedanji vladi, češ, da je premalo radikalno nastopala v bulgarsko-rumunskem sporu. Na čelu protivladnega gibanja stoji bivši ministrski predsednik Carp, kateremu se je v resnici posrečilo vzbuditi

in golota je postajala vedno bolj grozna, brezmejna.

Vedel je, da svojci čakajo nanj. Moj Bog, ali jih bo še videl? In kdo pride živ iz tega živega pekla?

Cutil je, da bo otrpnil, zmrznil, zakopan bo v sneženem metežu... Nihče ne bo vedel, kje je njegov grob.

In njegova žena? Njegov Gačko?

Vihar je razsajal in tulil neprestano.

Naenkrat je zapazil v temi črne sence, ki so brezslušno polzele po snegu.

»Kaj je to? Volkovi?«

Cela tolpa jih je, nanj se bodo navalili, tulijo — — —

Hitel je... Gladne zveri pa za njim, in njihovo divje tuljenje.

Kako dolgo je tekel, ni vedel. Pred njim je ležala prazna, gola snežena ravan.

Naenkrat je Klim zagledal pred seboj, da se nekaj svetlika... svetle točke so žarele vanj. Tolpa je poslala naprej oddelek, da mu odreže pot. Gledal je pred seboj gotovo smrt.

In stekel je na leto po bregu nizdol in volkovi za njim.

Dvakrat se je bil zapel v obleko in padel je bil.

Ko se je v dolini Klim zavel, je zapazil z veseljem, da je pred vasjo. Ni

mislil, ali je vas Pomakov ali kristjanov, ker volkovi so mu bili za petami. Udri je skozi vrata na dvorišče; vrata je najbrže bil odprl vihar, stekel je k oknu, skozi katero je dohajala luč.

In volkovi vedno za njim.

Klim je z močjo sunil vrata in udri v nepoznano hišo.

Oddahnil se je. V bulgarski koči je. Podobe svetnikov, pred njim prižgana luč; ogenj še malo plapola. Iz teme so mu pritekli ljudje nasproti.

Začuden je gledal okrog sebe.

In spoznal je, da je v lastni koči.

Previdnost ga je vodila do lastnega ognjišča, dočim je mislil, da gre ravno v nasprotno smer.

»Oče, žena, vstanite!« je zaklical.

Kakor vsi zbegani so planili vanj in ga objemali.

»Sin, kam si bil zašel v tem metežu?« je šepetal skoro brez zavesti starec in razjokal se je kot otrok.

»Grozne je vihar, hud je metež, a Bog je še višje, oče... Idimo, idimo vsi v cerkev; ali ne čujete zvonjenja?«

V tem hipu je potihnil vihar in čul se je glas zvona.

Kristus se je rodil!

In srečna rodbina je odšla v cerkev se zahvalit za rešitev.

dit med ljudstvom nezadovoljstvo s sedanjo vlado, ki je za Silistrijo žrtvovala vse prej zahtevano bulgarsko ozemlje. Ni izključeno, da odstopi ves senat, gotovo pa je, da se kabinet Majorescu ne bo mogel dolgo držati na krmilu.

VLADARSKI SESTANEK V BEROLINU.

Berolin, 8. maja. Ob poroki princesinje Viktorije Lujize pridejo na cesarski dvor v Berlin le tisti knezi, ki so z novoporočencema v sorodu, torej predvsem car in angleški kralj, katerih materi sta sestri ženina. Avstrijski prestolonaslednik Franc Ferdinand zato najbrže ne potuje v Berlin, ker s poročencema ni v sorodu. Sestanek vladarjev ob poroki bo imel po želji cesarja Viljema in njegovih visokih gostov zgolj rodbinski značaj in se bo oficijelno smatral za nepolitičen dogodek. Cara ne bo spremljal Sazonov, angleškega kralja pa ne Grey. Svečanost bo rodbinsko slavje in je zato tudi krog povabljenih gostov tesno omejen. Ker bosta car in angleški kralj isti čas gosta nemškega cesarja in ker bosta oba vladarja sprejela državnega kanclerja, je skoraj samoobsebi umljivo, da se v razgovoru dotaknejo marsikaterih vprašanj, ki so še pred kratkim javnost tako razburjala, a o pripravljanju za nove politične dogodke se ne more govoriti. (Ta dementi je tako sestavljen, da vse, kar taji, obenem potrja.)

INTERVENCIJA SV. OČETA?

Turin, 8. maja. Takozvana katoliško korespondenca »Juta« trdi, da je katoliški nadškof v Baru po nalogu papeža kralju Nikolaju svetoval, udati se volji Evrope in da je papež potem svojega nuncijskega priporočal obenem cesarju Francu Jožefu dobrotljivo zmernost.

POŽAR V SKADRU.

Berolin, 9. maja. Na skadrskem bazaru je izbruhnil velik požar.

Turistika in izleti.

Vintgar otvorjen. Letošnjo zimo so plazovi, sneg, skalovje, zlasti pa povodnji slavnoznani Vintgar hudo poškodovali. Nekaj mostov je bilo kar porušeni ali pa jih je deroča voda odnesla. Prometno društvo Gorje pa je vse nedostatke odpravilo, tako da je pot skozi Vintgar zopet v dobrem stanju, kar bodo občudovalci Vintgarja le z veseljem pozdravili. Žal, da restavracija Žumer še ni odprta; upamo pa, da bo kmalu tudi ta zapreka odstranjena. Ministrstvo za javna dela bo prispevalo z izdatno tangento.

Otvoritev Kadilnikove koč na Golici. Turisti, turistinje! Mnogo nas je, ki premišljamo, ugrabimo in se ne znamo odločiti: Kam za Binkošti? Na katere višave izmed tolkih? — Menda ne bo težko uganiti, kam da bi bilo v tem času najprimernejše in napripravnije. Na Golico! — Ni sicer tod še izginila zadnja lisa snega, zadnji ostanki dolgotrajne zimske odeje narave, a že raja zopet veselo oživljena Vesna tudi na naši Golici ter trosi in siplje nebrojno bujno krasoto planinskega cvetja na solčnih višavah po Golici. Kako prekrasno so bele poljane milijonskih opojnoduhtečih narcis! Prijatelj planin, ki niste še občudovali te nepopisne krasote in posebnosti naše Golice in se niste še radovali ob divnem daljnem razgledu širom naše domovine raz naš sloveči »kranjski Rigic«, pohitite in ne zamudite prilike o pravem času! V maju in juniju je pač Golica najlepša! Na mnogostranske žele planin in planincev se radi tega tudi otvori Kadilnikova kočica vrh Golice na binkoštno nedeljo (oskrbnik pride že prejšnji dan), vsled česar bo tudi za telesni dobrobit turistov v polni meri pripravljeno in poskrbljeno. (Sveže meso in druga jedila, sveža nova vina i. dr.)

Dom na Vršiču pri Kranjski gori bo za binkoštno praznike z vsem poskrbljen in začasno otvorjen. Pot je suha in prosta snega razen na sedlu. Pomladanska narava krasna.

»Zlatorog« ob Bohinjskem jezeru. Poleg Kadilnikove koč na Golici se otvori binkoštno nedeljo tudi imenovani novi naš planinski dom ob obali romantičnega Bohinjskega jezera. Sicer se vršijo še priprave in se te prve dni ne bo moglo nuditi turistom v tej meri kot v bližnjih poznejših dneh v sezoni, vendar bo »Zlatorog« že sedaj provizorično oskrbovan ter z vsem potrebnim poskrbljen. Naročila za sobe in stanovanja v svrhu daljšega bivanja v sezoni naj se javi oskrbnici »Zlato-

Marki Imperiali,
Italija.

Knez Lichnowsky,
Nemčija.

Grof Mensdorff-Pouilly,
Avstro-ogrsko.

Pavel Cambon,
Francija.

Edvard Grey,
Anglija.

Grof Benckendorff,
Rusija.

Udeleženci londonske konference.

roga« ali pa Osrednjemu odboru S. P. D. v Ljubljani.

Poseben parnik za udeležence izleta v Trst bo na binkoštno nedeljo popoldne vozil iz Trsta v Koper, Piran, Porto-Rose, nazaj preko Gradeža, Tržiča zvečer proti Trstu nazaj, in sicer od 3. do 8. ure zvečer. S tem obvozi parnik najlepše točke s pomorske obali v tržaški okolici. Parnik bo v Kopru, Piranu in eventuelno drugod za pol ure vožnjo prekinil, da si udeležniki zanimivosti dotičnega kraja na kratko lahko ogledajo.

Raziskavanje jam.

Ij Občni zbor »Društva za raziskavanje podzemskih jam« v Ljubljani se je vršil v predavalnici deželnega muzeja dne 29. aprila t. l. pod predsedstvom ekselence deželnega predsednika barona Schwarzja. Po govoru predsednika je poročal društveni tajnik dr. J. Bischof o delovanju društva v letu 1912. Po preteku treh let, odkar se je ustanovilo društvo, je doseglo navzlic skromnim sredstvom nepričakovano dobre uspehe. Dasi z maloštevilnimi člani je društvo zvesto zasledovalo vzvišene cilje. Poleg znanstvenega preiskavanja kraških pojavov, stremi tudi za tem, da se od pomankanju pitne vode v onih krajih in skuša ne glede na vse izvanredne težave najti pot, da bi se odpravile povodnji, ki vsako leto uničujejo pridelke ondotnih rodovitnih kraških njiv. Preiskavanja bodo vplivala tudi na promet tujcev. Društvo išče in je našlo zvezo z znanstvenimi krogi istega stremeljenja. Dosedaj se je vršilo preiskavanje v dveh skupinah. Dobropoljsko je vodil prerano umrl dr. Cerkl, ki ga sedaj nadomestuje g. učitelj Kunaver, drugi skupini načeljujeta gg. baron Schönberger in Fr. Wichmann. Program se določi le v velikih potezah, sicer se izvršitev prepušča vsaki skupini. V kratkem času lanskega leta izvršili sta obe skupini zelo veliko delo. Dobropoljska skupina je preiskala 40 prepadov in jam v hribovju okoli Dobropolja. Do podzemskih vodnih tokov se ni posrečilo priti, ker vsi prepadi so končali slepo. Kočevska skupina je preiskala 47 objektov, katerih najlepši je bila Friedrichsteinska ledena jama. Cilj preiskavanj druge skupine je podzemeljska pot Rinže. Hidrografična skupina pod vodstvom ing. Picka je z barvanjem dognala zanimive podzemeljske dotoke Krke in Ljubljanice. Gosp. tajnik se nato zahvaljuje v imenu društva podpornikom in delujočim članom društva za trud. Pripravljala se navodilo za preiskovalce podzemskih jam. Po poročilu nekaterih posameznosti naznanja g. tajnik, da je število članov v letu 1912. bilo 43. Spominja se umrlih: dr. Cerkl, prof. Orožna in prof. Peterlina. V znak častnega spomina dvignili so se navzoči s sedežev. Končno je g. dr. Bischof priporočal pridobivanje novih članov temu tako zelo potrebnemu društvu. Blagajnik društva g. ing. ravnatelj Turk naznanja, da je imelo društvo 1519 K 94 vin dohodkov in 448 K 06 vin. stroškov, torej je ostalo 1071 K 88 vin. Žal,

ta znesek še daleč ne zadostuje, da bi si društvo moglo nabaviti prepotrebni znanstveni aparat in neobhodnega orodja, kar bi znašalo gotovo več tisoč kron. Zato je treba računati na blagodušne podpore. V nato vršičih se volitval se je sestavil odbor: ekselence baron Schwarz, predsednik; muzejski ravnatelj prof. dr. Josip Mantuan, prvi podpredsednik; Henrik pl. Schollmayer-Liechtenberg, drugi podpredsednik; prof. dr. Josip Bischof, prvi tajnik; učitelj Pavel Kunaver, drugi tajnik; ravnatelj ing. Jakob Turk, blagajnik; prof. Milan Pajk in deželni stavbni svetnik Ivan Sbrizaj, odbornika; finančni svetnik dr. J. Ponebšek in vladni svetnik dr. R. Praxmarer, preglednika. — Po nekaterih nasvetih je bil dnevi red izčrpan in g. predsednik je dve uri trajajoči občni zbor zaključil.

Izpred sodišča.

Izrečani porotniki za drugo porotno zasedanje v Novem mestu. Glavni porotniki: Pirnat Štefan, gostilničar v Višnjigori; Pauliček Jože, tiskar v Kočevju; Šteh Jože, trgovec v Podgorici; Hutter Jože, posestnik v Plöschu; Šetinc Martin, posestnik v Jesenicah; Samida Janez, gostilničar v Stari Loki; Valant Janez, posestnik v Praprečah; Sevšek Franc, posestnik v Višnjigori; Kopinič Julij, posestnik v Metliki; Vidmar Franc, posestnik v Gumberku 7, Frkolj Janez, posestnik v Vinjem vrhu 1, Bregar Janez, trgovec v Vidmu; Očepek Jakob, posestnik in gostilničar v Škoflji riži; Kos Jože, trgovec v Stranjah; Havelka Karl, posestnik in gostilničar v Krškem; Smole Ignacij, posestnik v Zubini; Omahen Franc, posestnik v Korentki; Fajdiga Rudolf, posestnik v Novišti; Bradač Janez, posestnik v Podhosti; Gazvoda Franc, posestnik v Gaberju; Hude Alojz, trgovec v Mirni peči; Klemenčič Janez, posestnik v Stranjah; Sporar Janez, gostilničar na Hribu; Virant Jože, posestnik in župan v Vel. Laščah; Kuhar Rudolf, mizar v Mokronogu; Plut Matija, posestnik na Vrtači; Strniša Franc, posestnik v Toplicah; Repovš Janez, posestnik in trgovec v St. Janžu; Unetič Jože, posestnik v Sajevcu; Lovrenčič Anton, posestnik in trgovec v Sodražici; Gliha Alojzij, posestnik v Veliki Loki; Mencin Ignacij, posestnik v Čučji mlaki; Zupančič Franc, posestnik in gostilničar v Mirni peči; Strojnj Janez ml., posestnik v Ostrogu; Schober Andrej, posestnik v Lazah; Ilc Franc, posestnik v Gorenji vasi. — Nadomestni porotniki: Zibert Jože, posestnik v Zabji vasi; Drčar Jernej, opekarnar v Podgori; Dular Franc, posestnik v Valtji vasi; Ogoreutz Jože, posestnik in trgovec v Novem mestu; Mramor Miha, posestnik in usnarj v Rudolfovem; Zagorc Franc, posestnik v Smolinjivasi; Kastelic Janez, posestnik v Zabji vasi; Smolec Franc, posestnik v Zalugu in Alojzij Šah, posestnik v Češčivasi.

Kupujte le vžigalice: V korist obmejnim Slovincem!

Dnevne novice.

Poslanec Perić o položaju. Dalmatinski poslanec Perić se je izjavil o položaju: Resne dni imamo za seboj. Vse se je oddahnilo pri misli, da je minula nevarnost krvavega obračunavanja. Sedaj smemo zopet upati, da se bosta trdo prizadeti trgovci in občutno oškodovani kmeti lahko zopet posvetila svojemu plodnemu delu in prizadevanju. Bila bi pa samoprevara, ako bi se hoteli udajati misli, da so že vse težave tudi odstranjene. Pot h končnemu in trajnemu miru je še z marsikakšnimi ovirami zagrajena, in naši odgovorni krogi si morajo biti tega svesti. Naš vpliv na Balkanu bomo mogli šele potem zopet upostaviti, ako pride med nami in balkanskimi državami do dobrega prijateljskega sosedskega razmerja. Balkanske države danes niso več tiste, kakor so bile nekdanj in ravno tako gotovo je po mojem mnenju to, da Avstrija svojega katoliškega protektorata nad pokrajinami, ki sta jih sedaj osvojili Srbija in Črna gora, ne more vzdržati. Srbija si prizadeva z Vatikanom skleniti konkordat in tudi ostale balkanske dežele ne bodo kršile katoliških verskih interesov. V Črni gori so se svoj čas upirali uvedbi liturgije, danes pa Črnogorci čisto mirno obiskujejo katoliške cerkve. Največja napaka naše zunanje politike je bilo vedno prizadevanje podpirati Turčijo in pa okolnost, da smo mnogokrat žalili balkanske države. — Kar se tiče notranje politike, bomo morali tako v Avstriji kakor tudi na Ogrskem predsedlati. Postopanje ogrskih mogočnikov nasproti Hrvatom škoduje monarhiji bolj nego zunanja nasprotstva. Mi jako dobro vemo, kje tiči zlo. Znano nam je tudi, da sta tako grof Berchtold kakor tudi grof Stürgkh opozorila krono, da se Cuvajska politika ne dá več nadaljevati. Toda za njima je prišel Lukacs in nas očrnil kot iredentiste — in vse je ostalo pri starem. Trditve, da smo Hrvatje iredentisti, so gole laži. Hrvatje in iredentizem sta dva nezdržljiva pojma. Res pa je, da Hrvatje simpatiziramo z balkanskimi Slovani, toda radi tega pa še davno nismo iredentisti, marveč ravno nasprotno: cesarju in državi zvesti clementi. Naša edina želja je, da pridemo proč od Ogrske in najdemo zvezo z avstrijsko državno polovico. Mi vsi gravitiramo na Dunaj in ne v Budimpešto. Spoštujemo nemško kulturo, s katero se lahko okoristimo, ničesar pa nočemo vedeti o mažarski kulturi, ki je izdatno nižja. Ali se združitev z Avstrijo izpelje na ta ali drugi način — s priklopljenjem ali pa s trializmom, je za nas manj važno. Glavna stvar je, da se sploh izpelje. Hrvaško vprašanje je danes postalo pereče. Patriotičnih elementov se ne sme še nadalje pritiskati in držati v brezpravju. Kakor so Hrvati dobri patrioti in kakor radi dajo življenje za svojega cesarja, — je na drugi strani vendarle nevarnost, da se njihova mladina obrne na druga pota in začne drugače čutiti, ako se jim še nadalje odtegujejo vse pravice. Po mojem mnenju se mora tudi na gospodarskem polju začeti drugačna politika. Ne gre, da bi bila v južnih deželah vsa velika podjetja v rokah Italijanov iz kraljestva in drugih inozemcev; to gotovo ni v avstrijskem interesu. Isto velja o balkanskih državah. Če Avstrija s prekrižanimi rokami gleda, kako finančni svet iz Italije, Francije, Anglije in Nemčije svoj kapital na Balkanu investira, če Avstrija v tem ne bo sodelovala, potem se bo monarhiji v bodoče glede političnega vpliva na Balkanu slabo godilo.

Nejasno izražanje. Pravaški hrvaški listi med seboj že delj časa polemizirajo glede kulturne podlage, na kateri naj stoji stranka prava. Ta polemika je po našem mnenju zgolj akademičnega pomena ali bi vsaj te meje ne smela prekoračiti, če res ni nujno treba. Da pri tem pade marsikatera ne popolnoma na zlato tehtnico položena beseda, je spričo težavnosti tega predmeta umljivo. Tako je dr. Juraj Cenkič, župnik v »Hrvatski« zapisal v polemiki proti »Danu« stavek: »Ako postavimo kako politično stranko na izrazito konfesionalno stališče, le-ta ne more biti nikdar narodna.« Slov. Narod, ki je tako zmešan, da o narodnem programu Jugoslovanov v Avstriji sploh nima nobenih jasnih načel razun da otepa prazno slamo, je to seveda z veseljem pograbil. Mi sino Cenkičevo razpravo tudi brali in, dasi je tudi v celoti v marsikaterem oziru potrebna korektura, lahko rečemo, da članek omenjenega stavka ni čisto tako mislil, kakor ga je zapisal. In konteksta sledi namreč, da je hotel Cenkič reči, da na Hrvaškem v obstoječih razmerah konfesionalna stranka ne bi

mogla zadostiti vsem konkretnim postulatam, ker je program stranke prava: politična svoboda in zjedinenje vseh Hrvatov zadeva, ki se vseh konfesij tiče, na drugi strani pa se cerkev v to ne more mešati. Zato je zgorajšnji stavek razumeti nekoliko drugače, kakor hoče »Narod«. Seveda je priporočati, da bi se take izjave točneje formulirale, da bi ne bilo dvomja, sploh pa je najboljšje, če se take vrste polemike ne obravnavajo v dnevnem političnem časopisu. Tudi čisto konfesionalne stranke so lahko narodne, ker narodni postulati po načelu naravnih pravic nikakor ne nasprotujejo konfesionalnemu načelu krščanske ali če hočemo: katoliške pravčnosti. Ravno narobe, izborno se skladajo in verski moment pravične narodne zahteve le globlje motivira in okrepi. S tem seveda še ni rečeno, kakšne vrste stranke je za konkretne razmere na Hrvaškem primernejša. To je sploh težavno vprašanje, kjer se narod priznava k različnim konfesijam, še težje pa v hrvaških deželah, kjer pride politično v poštev celo nekrščanski izlam; kočljivo pa je to tudi za katoliški episkopat, ki se ne more ex offio spuščati v državno-pravna vprašanja. Zato je pa boljše, če se take stvari obdelujejo bolj pred znanstvenim forum ali pa v merodajnih strankinih zastopih, kakor pa v političnih dnevnikih, kjer se besede preveč ne tehtajo in zbuje strasti in večkrat nepotrebna nespornost. Ne rečemo, da ni med pravaši potrebno načelno razbistrenje, toda prevelika temperamentnost lahko škoduje, posebno če pomislimo, v kako žalostnih razmerah se hrvaški narod nahaja in kako je zavoljo tega prav med pravaši potrebna pametna sloga. Mi, ki se nas ti dogodki posredno tudi tičejo, odpravljamo popolnoma krasne besede dr. Mile Starčevića v 447. številki »Hrvatske«, ki med drugim pravi: »Zato doživljem u pamet pravaškoj braći. 29. točku spomenutog naputka Ante Starčević: Dobro ponašanje, trizno življenje, medusobno prijateljstvo, razložno štovanje, razumna priklonost naprama vriednim i poštenim osobama, to su biljege, po kojih treba, da se odlikuju članovi stranke prava. — Nu, ako se medjutim nješto dogodilo, što bi opravdano imalo za posledicu, da pošten čovjek izgubije »prijateljstvo, razložno štovanje i razumno priklonost«, prama bilo kojem članu organizacije, neka se stvar iznese pred obranički sud stranke prava, u smislu ustrojstva vrhovne uprave stranke, te neka izmedju članovah vrhovne uprave, svaka stranka izabere po jednog člana, a ova dvojica trećega. A onda neka se povjerenjem i duhom zdrave stranačke discipline pokore pravoricu toga obraničkoga suda. Nitko u jednoj, na zdravom temelju osnovanoj stranci, ne može biti tako velik, da se ne bi morao pokoriti pravoricu po najboljih svojih drugova. Uz to neka se obustavi svaka dalja borba u javnosti.«

— Gospode, ki sestavljajo resolucije katoliškega shoda, prosimo, da resolucije prav gotovo dopošljejo do 15. t. m.

— Dolenjske potrebe. Dne 7. t. m. je bila deputacija Dolenjcev iz trebanjsko-mokronoškega okraja in sosednih občin pri deželnem predsedniku, da pojasni gospodarske razmere in druge nevarnosti v okraju. Bilo je več župnikov, županov in najuglednejših mož. Deputacija je s sebi navadno spretnostjo in požrtvovnostjo vodil predsednik kmetijske družbe, državni poslanec Povše. Cilji so bili pred vsemi gospodarski, gospod poslanec pa zlasti dolenjsko gospodarstvo jako dobro pozna. Deputacija je bila najpriščneje sprejeta. Gospod deželni predsednik je prinešeno spomenico natančno prebral in se o vsem informiral. Pokazalo se je, da gospod predsednik dobro pozna dejanske razmere in ima najboljšo voljo po možnosti pomagati. Zagotovil nas je, da bo storil, kar bo mogoče za prosep Dolenjske in uresničenje izraženih želj, s čimur smo zadovoljni.

— Kmečki shod na Brezovici. V nedeljo, dne 4. t. m. je bil za naše posestnike in kmetovalce vesel dan. Zopet je prihitel med nas g. kom. svetnik, drž. in dež. poslanec Fr. Povše. G. svetnik je o bojih in zmagah kmečkega stanu, o gospodarskih organizacijah, zlasti pa o pomenu »Kmetijske družbe« govoril tako jedrnat in prepričevalno, da o tej stroki še nismo čuli tako lepega. Vrlemu svojemu gosp. poslancu se občini Brezovica in Log najiskrenejše zahvaljujeta.

— Kmečka zveza za Belokrajino ima sejo dne 15. t. m. ob 11. uri dopoldne

v Metliki v dvorani »Katol. izobraževalnega društva«.

— Hrvaški hočejo še nadalje usiliti finicielno nagodbo. Budimpeštanski dopisnik »Riečnik Novina« javlja, da ostane komisarjat na Hrvaškem še dalje, ako me bo upanja, da pride v sabor mažarska večina. Ako sabor ne more dobiti mažarske večine, bo ogrsko ministarstvo podaljšalo finicielno nagodbo Hrvatske z Ogrsko za nadalj. 10 let z enostavno naredbo. Ker je narod v Bosni in Hercegovini v ozki zvezi z onim v Hrvatski, se bodo izredne mere vzdržale in rezervistov ne bodo odpuštili.

— Slava slovenskim fantom! List »Die Vedette« piše, da je bilo med avstrijskim vojaštvom leta 1911 povprečno najmanj boleznih med slovenskimi fanti in da so ti povprečno najmanj službenih dni izgubili. Umrli ni nihče. Kot najbolj zdrav kraj v celi Avstriji se imenuje Kanal na Goriškem, ker je bilo tu povprečno najmanj slučajev boleznih.

— Imenovanje. Okr. glavar Viktor Parma v Litiji je imenovan za deželno-vladnega svetnika.

— Vič. »Narodov« dopisnik z Viča je vesel vsled izida volitve v krajni šolski svet; baha se z 22 liberalnimi glasovi. Ne pove pa, čegavsi so vsi ti glasovi. Ne pove, da je med temi glasovi 14 iz Zg. Šiške. Od svojih viških pristašev sta dobila napredni in socialni kandidat: A. Knez in J. Petrovič po 8 glasov. Skoro toliko — 6 — sta jih dobila pa naša kandidata. In če bi bili prišli še naši trije odborniki volit, ki so pa, kar je vse graje vredno, doma ostali, pa bi bili naši dobili 9 glasov, in liberalci bi na ta način, če bi jim Šiškarji ne pomagali, na Viču propadli. In ravno ta pičila udeležba pri volitvi od strani liberalnih občinskih odbornikov na Viču, je g. Andrejko, kakor se čuje, silno ogorčila! Pa se bo Andrejka že tudi s tem dejstvom sprijaznil. Liberalna drevesa tudi na Viču ne rastejo do neba. Ljudem take olike, kakor jo prodaja Viški sobotni dopisnik, mora sleherni, količkaj trezen človek, obrniti hrbet, pa naj si domišljujejo še toliko »napredek«. Zadnje volitve v krajni šolski svet so tudi jasno pokazale s številkami, kako se sociji dajo komandirani od liberalcev. V občinskem odboru so pristni liberalci trije, socijev je pa osem. In g. Andrejka je komandiral za krajni šolski svet dva liberalca in enega socija — in šlo je! Čudno razmerje! Sad Andrejkove komande tudi nad sociji! Pičila udeležba pri volitvi pa najbrž g. Andreja navdaja s strahom, da ne bo šlo naprej vedno po njegovem! — »Olikani« dopisnik bi moral vedeti, da je v občini že čez 380 hišnih števil in ne le 341! Zaradi zastav ob priliki birmovanja mu pa to-le povemo: Na cesti na Glincah, koder se je peljal prevz. knezoškof so bile razven treh vse hiše v zastavah, tudi take, o katerih nismo nikakor pričakovali. »Častno« izjemo so delale le tri, kolikor vemo, in sicer: G. Tribuč, Tončeva Micka in pa Kmetova hiša iz strahu pred g. študentom, dasi je ravno ta hiša nekako prva dolžna hvaležnost nasproti cerkvi. Pa kaj hočemo, ker je nehvaležnost plačilo sveta!

— Razpisujejo se župnije: Črnuče v dekaniji ljubljanske okolice, Zalilog v loški dekaniji, Šent Gotard v moravski dekaniji, Struge v ribniški dekaniji, Borovnica v vrhniški dekaniji.

— Voditelj knjigovoznice Mohorjeve družbe umrl. Veletni voditelj knjigovoznice v tiskarni Mohorjeve družbe v Celovcu, g. Martin Bruger je umrl dne 7. maja v Špitalu ob Dravi. V Mohorjevi tiskarni je bil nepretrgoma skozi 35 let do letos, dne 3. maja. Dosegel je starost 74 let. Umrl je v Špitalu v nekem zdravilišču, kjer se je zdravil. Pokopan je bil danes popoldne na pokopališču v Št. Rupertu pri Celovcu v družinskem grobu. R. I. P.

— Rimska romarica umrla. Iz Metlike nam poročajo, da je v Draščičih umrla rimska romarica Ana Pečarič, ki je obolela na potovanju.

— Avtomobilska nesreča na Viču. — Žena ponesrečenega kolesarja še isti dan umrla. Kolesar, ki je ponesrečil na Viču, je mlekarski vodja na Brezovici, g. Jakob Pavlovič. V četrtek dopoldne se je gosp. Pavlovič vračal iz Ljubljane, kamor je šel po zdravila svoji bojni soprogi Anici. Na Viču je na nesrečnem mestu priletela od strani pod njegovo kolo kokoš; g. Pavlovič se ji je ognil, a v istem hipu je zagledal pred seboj v neposredni bližini avtomobil. Kako se je potem z njim godilo, se več ne spominja. Danes bruha kri pri ustih in nosu. Roke in noge so ranjene. Še hujši udarec pa je nesrečenega moža čakal doma. Komaj so ga pripeljali onemoglega v Brezovico in je bolna soproga čula o nesreči, se je re-

vica tako prestrašila, da je še isti dan nenadoma umrla. Poročena je bila komaj eno leto. G. Pavlovič je na Brezovici in v okolici znana in zelo priljubljena oseba in je ljudstvo vsled te nezgode zelo potrto. Avtomobil g. Galleta smo nekaj pred deveto uro videli s silno brzino dirjati proti Viču. Ni čuda, da je bil konec taki divji vožnji skozi prometne kraje tako žalosten.

— Slovensko koroško čebelarstvo društvo ustanove v nedeljo, 11. t. m. v Celovcu.

Katol. slov. izobraževalno društvo v Sostrem priredi v nedeljo, dne 18. t. m. ob 2. uri popoldne blagoslovljenje društvene zastave. Vabljeni so vsa sosedna društva.

— Telefonski promet z Bosno ustavljen. Interurbani telefonski promet je za privatne pogovore z bosensko-hercegovskimi središči do daljnje odredbe ustavljen.

„Slovenska Straža“.

Slomikov dar po 20 kron:

170. Neimenovan, v Št. Petru na Krasu 20 K. Nadalje so darovali kot Slomikov dar: P. Šveglji, župnik, Maraž, p. Buzet, 3 K. — Marija Barbič, inmost, 1 K. — Anton Rabuza, c. kr. gimn. prof., Celje, 1 K. — Jos. Burgar, župan, Lahovče, pod naslovom: »Z Bogom za narod!«, 1 K. — Dr. Matija Lavrenčič, Podgrad, 5 K. — Po č. g. Franu Polak, kaplanu v Hočah, nabrala gg. Jakob Kristovič in Fran Rojko, 3 K. — Janez Teran, župnik v pok., Šinkovturn, 3 K. — Fr. Spindler, kaplan v Brezicah, 1 K. — Neimenovan po g. Valentinu Urbančič v Ljubljani, 5 K. — Tomaž Bizili, Ljubljana, 2 K. — Abram-Laznik, Št. Peter na Krasu, 4 krone.

Sklad Mohorjanov:

300. Mohorjani v Brezicah po župniškem uradu 5 K. — 301. Mohorjani šentpeterske župnije v Ljubljani 64 K 73 vin.

Srčna hvala vsem, ki so se doslej spomnili »Slovenske Straže« in iskrena prošnja, naj se je hitro spomnijo z darovi vprav vsi pošteni Slovenci!

CERKVENI VESTNIK.

Konferenca sodalitatis za ribniško dekanijo bo v četrtek, dne 15. maja, v Škocijanu. Začetek ob pol 11. uri dopoldne.

Notranje politične zadeve.

Tirolski deželni zbor. — Pred razpustom češkega deželnega zbor. — Ogrske zadeve. — Sklicanje državnega zbor. — Kandidati za predsedništvo državnega sodišča. — Iz Dalmacije.

Tirolski deželni zbor je rešil 8. t. m. skoraj brez debate več predlog o šolskih, občinskih in o proračunskih zadevah. Prometni odsek je pa z vsemi proti laškim liberalnim glasovom rešil predlogo o Sleimsthalški železnici v smislu vladnega predloga. Gradila se bo nemška črta iz Neumarkta do Predazza in del laške črte iz Trbiža do Cembre. — »Prager Tagblatt« poroča z Dunaja, da se je namestnik Thun dotaknil v svojem posvetovanju z ministrskim predsednikom Stürgkhom tudi vprašanja o razpustu češkega deželnega zbor. Če bi denarno vprašanje zadelo na težave, je gotovo, da vlada deželni zbor razpusti in se nove volitve šele v jeseni razpišejo. Nemško-radikalna zveza poslancev češkega deželnega zbor je o svojem posvetovanju 8. t. m. izdala komunike, v katerem izjavlja, da ni upati, da se mali finančni načrt reši in da zato zdaj vprašanje o nakazilu deželam iz davkov ni aktualno. Soglasno so sklenili, da zahteva nemško-radikalna stranka razpust češkega deželnega zbor in da naj se nove volitve takoj razpišejo in da naj vsi nemški deželni odborniki nastopijo, če bi češka večina deželnega odbora poizkušala nepostavno deželne finance urediti. — »Budapesti Hirlep« poroča, da se bodoče seje državnega zbor opozicija ne udeleži. Poslanec Desy je izjavil, da ko se zunanji položaj pojasni, prične opozicija boj v parlamentu zopet z vsemi sredstvi. — Predsednik dr. Sylvester razpošlje v soboto vabila za zbornično sejo 15. t. m. in istočasno h konferenci klubovih načelnikov. Sodiijo, da bo za Berchtolda na tozadevne interpelacije odgovoril grof Stürgkh. — »Neue Freie Presse« poroča, da pridejo za mesto predsednika državnega sodišča v poštev podpredsednik državnega sodišča dr. Karel pl. Grabmayr, prejšnji ministrski predsednik dr. Koerber in nekdanji pravosodni minister Franc Klein. — Iz Spljita se poroča, da je policija aretirala voditelja dalmatinske omladine, izdajatelja časopisov Avgušlina Ujeviča. Radi nedovoljene politične agitacije so ga v tridnevni zapor obsodili, nakar ga izroče okrožnemu sodišču, ker je državno pravdnštvo dvignilo proti njemu obtožbo radi javnega nasilstva in radi tajnega združevanja. Ujevič je vodil tajno dijaško organizacijo Ujedinjene.

Razne stvari.

Smrten dvoboj na Dunaju. Na Dunaju v praterski vojašnici sta se večeraj dopoldne dvobojevala zrakoplovnemu oddelku prideleni nadporočnik Henrik Weiss, 2. bosensko-hercegovinskega polka in stotnik 92. pešpolka Julij Zborowski. Stotnik je bil prej pridelen zrakoplovnemu oddelku, lani je bil zopet polku pridelen. Stotnikova kroglja je zadela Weissa v vrat in ga smrtnonevarno ranila. Vojaški zdravnik je ranjena obeval, nato so ga prepeljali v bolnišnico, kjer je v rokah svojega prijatelja stotnika Quoikaja umrl. Nadporočnik Weiss je služil do leta 1911. pri svojem polku v Gradcu, nakar so ga pridelili zrakoplovnemu oddelku Dunaj-arsenal. Weiss je bil zelo spreten zrakoplovec. Vzrok dvoboja so bile napete razmere med častniki zrakoplovnega oddelka v Fichamendu in med stotnikom Zborovskim. Častniki so se proti Zborovskemu pritoževali, uvedli so proti njemu tudi častno sodno postopanje, a častni sod je stotnika oprostil. Zborowski je nato od vseh častnikov, s katerimi je imel diferenco, zahteval zadoščenje. Nadporočnik Weiss je bil tudi v to zadevo zapleten in je o stotniku izrazil, da mu manj veruje kakor drugim častnikom in je imenoval ime nekega častnika, ki je moral lani radi deliktov kvitirati. Kar je Weiss govoril, je Zborowski izvedel in mu je svoje sekundante poslal. Weiss se je sicer pri Zborovskemu radi te izjave opravičil, a stotnik je zahteval dvoboj, ki mu ga je poveljstvo armadnega zbor dovolilo. Dne 7. t. m. dopoldne sta pozvala častnika 37. pešpolka major Bogumil pl. Novaković in stotnik Rudolf Habel Weissa kot sekundanta Zborovskega na dvoboj. Dvoboj se je dogovoril pod težkimi pogoji na samokrese s trikratnim streljanjem ob pol 7. uri zjutraj v praterski vojašnici. Prvi strel je pripadel Zborovskemu. Ko sta prvič ustrelila, ni bil nihče ranjen; ko sta drugič ustrelila, je zadela kroglja Weissa na vratu. Smrtno zadet se je zgrudil na tla. Prepeljali so ga v garnizijsko bolnišnico, kjer so ga 1½ ure operirali. Iz narkoze se Weiss ni več izbudil. Weiss je bil 30 let star, neoženjen. Kar tiče ostalih častnikov zrakoplovnega oddelka, so se častne zadeve deloma mirno poravnale, v ostalih aferah bo pa posredovalo vojno ministarstvo, da izostanejo nadaljnji dvoboji.

Zima v majniku. Iz Stuttgarta v Nemčiji se poroča, da je ponoči 8. t. m. nastala nova, huda zima. V Freudenstadtu je kazal toplomer 1 stopinjo, na švabski planini pa 2 stopinji pod ničlo.

Hudi viharji ob grškem obmorskem obrežju. »Agence d'Athenes« poročajo: Močan, hud vihar, ki je dva dni divjal, je napravil ogromno škodo. V Pirejskem pristanišču se je pet grških parnikov hudo poškodovalo; deset velikih jadrnic je popolnoma razbitih. Grški čoln »Penedi« je vrgel vihar na morskob obrežje. Avstrijski parnik »Franz« je bil vržen na obrežje. Na parniku »Eiperoki« so padli v morje trije mornarji. Angleški parnik »Lady Sunder« je vrgel vihar na obrežje. Moštvo so domačini rešili. Kurjač je vtonil.

— Skvarjena mladina po mestih. Akademično društvo za spolno zdravstvo na Dunaju je odprlo dne 2. maja v splošni dunajski bolnišnici v oddelku za spolne in kužne bolezni brezplačen oddelek za spolno bolne vseučilišniške in srednješolske. Poizvedovanja so namreč dognala, da je 25 odstotkov dunajskih vseučilišniških spolno bolnih. Ja, npravna skvarjenost se je celo med srednješolci tako razpasla, da je med njimi 11 odstotkov spolno bolnih. Lepa mladina!

Ločitev zakonov v Švici. V 1. 1911 se je ločilo v Švici 1623 zakonskih parov. Na kantone s katoliškim prebivalstvom (720.000) pade 82 ločitev, dočim jih pride na 1.500.000 protestantov 912 ločitev. Kakor kažejo te številke, imajo torej katoličani za solidno in resno zakonsko življenje veliko več zmisla in tudi energije kakor pa protestanti.

Štajerske novice.

Š Sem vtiaknite svoje nosove. Maribor, Zidan most, Pragersko, Celje i. t. d. so gnezda, kjer na kolodvorih južne železnice vladajo naravnost čudne razmere. Nemško-nacionalni in nemškotatarski uradniki pošujejo kot kaki hetmani. Delavstvo, poduradniki, sprevodniki ter sploh večina nastavljenecv — kar niso socialni demokratje — so padli v mreže teh nestrpnecv ravno zaradi nemškonalnih odnošajev. Kdor ni član nemškonalnih društev, podružnic Südmarke in Šulferajna, kdor ne daje svoje dece v šulferanske sole, ta ne pride naprej; de-

nunciacije, tožbe, šikaniranje je spravilo že mnogo Slovencev po nedolžnem ob službe, ob kruh. Dalo bi se temu odpomoči, ko bi slovenski železniški uradniki, ki so žal skoro vsi liberalnega duha, malo drugače nastopali kot nastopajo sedaj. Slovenski železniški uradnik se suče le v družbi nemške gospode, priprostege železničarja - delavca pa smatra kot za kakega ruskega mužika in se ne zavzema zanj, če se mu krivica godi. Zatorej pa je skoro vse, kar nosi uniformo železničarjev, nasprotno Slovencem. In celo uradniki-Slovinci odpadajo, v njih družinah se le nemško blebata. Med temi ljudmi naj bi »Narodna stranka«, ki se edino čuti za to poklicano, delovala, ne pa, da hujska med kmečkim ljudstvom.

š Nemški stebri se majojo v Celju. V četrtek popoldne ob štirih je policija zaprla lokal brivca Grubeschitz, njega samega pa odvedla v umobolnico. Vedno popivanje in zanemarjanje obrti mu je izpraznilo prej dobro idočo brivnico in mu omračilo um. Bil je nezoženjen in brez pomočnika. — Tudi enemu drugemu tu dobro znanemu obrtniku in nemškemu stebri so se omajala tla. Govori se o velikanskih izgubah, ki bodo zadele one posestnike, ki so bili z njim v zvezi. Ta polom pa ni nič čudnega v tem mestu, ker šovinistična nemškutarska politika v Celju povzroča skrajno napete in nevarne razmere, posebno med obrtniki in trgovci.

š Konkurz tiskarne. Mariborsko okrožno sodišče je proglasilo nad premoženjem tiskarja Karola Robitcha ml., v čegar tiskarni se tiska glasilo nemških krščanskih socialcev »Untersteirische Volkszeitung« — konkurz, baje radi 90 K, katerih Robitsch ni mogel plačati.

š Nemško glasilo za »složne« Slovence si želi zadnja »Sloga«. Takih listov je bilo svoj čas že več na Slovenskem, pa niso nič pomagali ne Slovencem ne slovenski slogi.

Ljubljanske novice.

lj Zaročil se je g. Bogumil vitez Gorup, sin pokojnega slovenskega mecena g. Josipa viteza Gorupa z gđ. Nito Mathian, hčerko c. in kr. dvornega založnika cesarskega svetnika Iv. Mathiana.

lj Za začasnega učitelja na III. deški mestni šoli je imenovan od mestnega šolskega sveta absolvirani učiteljski kandidat Karol Pogorelec.

lj Društvo za napravno delavskih stanovanj za Bežigradom bo praznovalo letos meseca junija svojo 25letnico s primerno slavnostjo, h kateri bo cela delavska kolonija povabljena. Kolonija šteje 10 hiš z vrtovi in travniki. V hišah stanuje 81 družin, ki štejejo 400 glav. Po društvenih pravilih ima vsak družinski oče, ki plačuje skozi 15 let stanovanje v hiši, do svoje smrti brezplačno stanovanje. Takih delavskih partij, ki imajo brezplačno stanovanje, je sedaj 35, torej 43 odstotkov.

— Društvo za krščansko umetnost v Ljubljani bo imelo svoj redni občni zbor v torek, 13. maja 1910, ob 10. uri popoldne v predavalnici deželnega muzeja Rudolfinuma. — Dnevni red: 1. Nagovor predsednika. 2. Poročilo tajnika in blagajnika. 3. Prememba pravil. 4. Slučajnosti. 5. Volitev odbora. — Pri tej priliki si gg. udeležniki lahko ogledajo zbirko škofijskega muzeja. Društveno Izvestje (84 strani in 13 tabel s slikami) je pravkar izšlo in ga prejmejo p. n. člani prihodnje dni.

lj Ljubljanski šahovski klub. Včeraj zvečer se je vršila šahovska simulantska igra, ki je pri nji nastopilo 22 deloma zelo močnih ljubljanskih igralcev proti velemojstru R. Spielmannu z Dunaja. Dva igralca, stud. med. A. Pavlin in abs. iur. R. Palčič, ki je tudi v klubovem turnirju dosegel 2. mesto, sta izšla kot zmagovalca, 20 ostalih pa je od četrt na 10 do tri četrt na 12 drug za drugim podleglo neprekosljivi igri velemojstrov. Igra je bila v vseh fazah zanimiva, tudi presenečenja niso bila izključena in je vladalo zanjo splošno razpoloženje. Natančnejšo karakterizacijo igre bomo še objavili.

lj Če pevskih moči manjka. Liberalno pevsko društvo v Rožni dolini »Zarja« naznanja v današnjem uradnem listu svojim članom, da se je razšlo vsled »pomanjkanja pevskih moči«. Note je dalo viškemu Sokolu, ki ima najbrže več pevskih talentov kakor Rožna dolina.

lj Pri avtomobilski nesreči na Viču ponesrečena gospa Galle se danes bolje počuti.

lj Brivnice bodo na Binkoštno nedeljo popoldne odprte, na Binkoštni ponedeljek celi dan zaprte.

lj Ujel se je. Danes dopoldne je prišel nek delavec starinarju Kraško-

viču prodajat lep, črn suknjič. Ko je ta suknjič natančno pregledal, je našel v žepu razna pisma in takoj sklepal, da je suknjič ukraden. Ko začne Kraškovič delavca povpraševati, kje je suknjič dobil in izrazil dvom, je ta suknjič pustil in zbežal proti Starem trgu. Kraškovič je skočil za njim, ga ujel in izročil stražniku. Dognalo se je, da je bil suknjič ukraden v šentjakobskem župnišču cerkovniku.

lj Na ulici umrl. Včeraj popoldne se je v Tomanovi ulici nenadoma zgrudil in umrl fotografski pomočnik Fran Matko, sin vratarja na Rudolfovem kolodvoru, roj. 1895. leta., stanujoč v Gajevi ulici št. 2. Oblast je odredila, da so njegovo truplo prepeljali v mrtvašnico k sv. Krištofu. Kaj je bilo vzrok nagle smrti, bode dognala sodnijska obdukcija.

lj Prve gobe. Danes so bile na trgu prve letošnje gobe (jurčki), in sicer tri po številu. Ženska je pa te zgodnje jurčke tudi drago prodala, namreč vsakega po 32 vin.

lj Prvi razgrajč iz Sp. Šiške, s katerim je imela državna policija opraviti, je delavec Ivan K., kateri je divjal v svojem stanovanju nad ženo. Postava sicer pravi, da je mož glava družine in da mu mora biti žena pokorna, po drugi strani pa mora ta »glava« biti trezna in civilizirana, sicer ga izuči to policija. Tudi Ivanu K. je prisodila tri dni zapora, če bo kaj pomagal.

lj Umrlj so v Ljubljani: Frančiška Cigler, postrežnica, 64 let. — Martin Škerjanec, mestni ubožec, 81 let. — Pavlina Jarc, hči tovarniškega delavca, 16 mesecev. — Fran Matko, fotografski vajenec, 18 let. — Vinko Marolt, delavec, 35 let.

lj Božjast je vrgla dne 7. t. m. ob pol 6. popoldne na Bleiweisovi cesti Franceta Rapuša, krojaškega pomočnika v jubilejski ubožnici na Japljevi cesti. Nabralo se je takoj mnogo občinstva in poklicali so rešilni voz. Predno je pa rešilni voz prišel, je prišel Rapuš toliko k moči, da je odšel s policijskim stražnikom sam domov. Neka ženska mu je šla namreč kupit v lekarno konjaka in ga s tem pokrepčala.

lj Nevarna tuji lastnini. Marija Klančar je prava nadloga domače občine in policije. Nekoliko duševno defektna, a ne slabomurna, je podvržena samo slabim lastnostim. Pijanka je in delomržna, zato ji tudi tuja lastnina diši. Zadnjič je zopet nekaj izmaknila in zato jo je policija preselila iz nje-nega stanovanja v Hradeckega vasi na sodnijo, kjer ji bodo bivanje primerno podaljšali.

Primorske vesti.

p Srebrno sv. mašo so obhajali v torek, dne 6. t. m., čč. gg. msgr. dr. Jakob Brumat, vicerektor bogoslovnih nauk, Josip Kalin, kurat v Drežnici, Iv. Remec, župnik na Vogerskem in Hermenegild Ulian, vikar v Versi.

p Poročil se je v Gorici gimnazijski profesor Franc Pavšič z gospodično Podgornikovo.

p Povsod »veleizdajniki«. Pred sodiščem v Gorici se je moral danes zagovarjati 21leten dijak Alojzij Sedej, ki je bil tožen, da je dne 2. decembra l. l. v gostilni Ventin v družbi tovarišev klical »dol z Avstrijo!« in poveljeval Srbijo in Črno goro, zaradi česar da so ga tovariši vrgli iz gostilne. Razpravo je vodil višjesodni svetnik Rutar, v senatu so bili svetniki Strausghitt, Sterle in Toman, obtožbo je zastopal državni pravdnik Marinac, obtožnica pa je zagovarjal odvetnik dr. Puc. Po končni razpravi je bil Sedej oproščen.

p Umrlj je v Snežatnem pri Kojškem veleposestnik Jožef Stekar. — V Kostanjevici v kopenskem okraju je umrl nadučitelj Jožef Trampuš, star 70 let.

p Sreča v nesreči. V torek je primahal v Trst kmetovalec Anton Lozar iz Ajdovščine in je potem taval precej opit po ulicah. Kar naenkrat pa sta se mu pridružila dva neznanca človeka, ki sta se po kratkem pogovoru predstavila za rojaka in ga povabila pit. Zavili so v neko zakotno krčmo, kjer sta že itak težkega moža gostila s pivom, da je kmalu zaspal. V spanju pa sta ga okradla, in sicer sta mu vzela 12 stotakov v bankovcih in 12 kron v srebru. Lozar pa se je kmalu zbudil in je tekkel k policiji, ki je sedaj čisto slučajno našla oba »rojaka« in ju zaprla. Pri njima so našli še skoro ves denar.

p Prebrisan tatič. V Opatiji se je predstavil gospe Sachsovi neki človek, ki je rekel, da mora popraviti v njeni hiši telefon. Zena mu je verovala in ga je pustila samega v sobi. Mož pa je tako popravil telefon, da je vlomil v neko omarico in pobral za 1000 kron dragocenosti, nato pa kot instalater zopet nemoteno odšel.

p Umrlj je v Trstu Anton Spangher, star 81 let.

Vozni red, veljaven od 1. maja, prejmo v jutrišnji številki vsi redni naročniki. Za nenaročnike velja v upravi 40 vin. izvod.

Zadnje vesti.

Skader gori.

London, 9. maja. V Skadru je izbruhnil velikanski požar. Začel se je na bazarju. Ker primanjkuje vode, se je bati katastrofe.

Belgrad, 9. maja. »Novosti« poročajo s Cetinja: Del Skadra je v plamenih. Požar se razširja. Prebivalstvo beži.

Dunaj, 9. maja. Glasom privatnih vesti je na skadrskem bazarju nastal velikanski požar, ki vsled viharja in pomanjkanja vode zavzema velike dimenzije. Govorica trdi, da so požar znetile črnogorske čete, preden so iz Skadra odkorakale.

Dunaj, 9. maja. »N. W. Abendblatt« poroča: Včeraj zvečer Črnogorci Skadra še niso zapustili. Požar še ni pogašen. Škoda je ogromna. Čete vzdržujejo strogo red. Vojni plen se iz Skadra prevaža na Cetinje.

TURŠKE ČETE V ALBANIJI.

Carigrad, 9. maja. Uradno se potrjuje, da je Porta v sporazumu z vele-vlastmi izdala ukaz, da se turške čete iz Albanije odtransportirajo domov.

MIROVNO VPRAŠANJE.

Sofija, 9. maja. Pridrži zaveznikov glede od vesil predlaganih mirovnih pogojev podpisa preliminarnega miru ne bodo zavlekli. Včerajšnji ministrski svet se je s tem vprašanjem bavil. Dr. Danev odpotuje v London jutri.

GREY ZA RES SAMOSTOJNO IN SVOBODNO ALBANIJO.

Dunaj, 9. maja. Diplomatični krogi izjavljajo, da se je sir Grey v poslaniški konferenci izjavil za popolnoma svobodno in samostojno Albanijo brez tujega vmešavanja in vplivov, tako da bi bila dežela popolnoma enako svobodna kakor ostale balkanske države. Tukajšnji krogi se o tem nastopu sir Greya zelo pohvalno izražajo, čeprav sodijo, da je Anglija za svobodnejšo ustavo in upravo nego sta jo predlagali Avstrija in Italija.

AVDIJENCE.

Dunaj, 9. maja. Cesar je sprejel v avdienci prestolonaslednika in šefa general. štaba Conrada Hötendorfa.

ZBORNICA.

Dunaj, 8. maja. Zbornica se snide po vsej priliki dne 15. t. m., čisto ugotovljeno pa to ni.

NASLEDNIKI UNGERJEVI.

Dunaj, 9. maja. Kot dr. Ungerjevi nasledniki se imenujejo Grabmayer, Körber in Klein.

ZA ODPUST REZERVISTOV.

Linc, 9. maja. Deželni glavar Hauser je na nalog krščansko-socialnih poslancev vojnega in deželnoobrambene ministra pozval naj se rezervisti na jugu odpustijo domov.

ANARHIJA V MEHIKI.

Newyork, 9. maja. Mehikanski vstaši so zagnali z dinamitom v zrak nek vojaški vlak in je 250 vojakov bilo ubitih.

MACZOCH.

Peterburg, 8. maja. Damjanu Maczochu in njegovi komplici Heleni se je 16-, oziroma 4letna ječa znižala na eno tretjino.

»Slovenec« izide jutri ob 1. uri popoldne.

Vedno prijetnega okusa

je bolniška hrana, ki je pripravljena s »Kufek«. To izdatno in lahko prebavljivo redilno sredstvo se pridene raznim jedem: mleku, kakau, sočivju, juhi in slaščicam ter je zelo priljubljena in vendar cena jutranja, opoldanska in večerna pijača. 104 originalnih kuharskih receptov je sestavljenih v mali brošuri, ki se dobi v vsaki lekarni in drogeriji zastoj. 935

Sanatorium Emona v Ljubljani,

Komenskega ulica 4
Privatno zdravilišče za notranje in kirurške bolezni. — Porodnišnica. — Medicinalne kopeli. Lastnik in šef-zdravnik: Dr. Fr. Derganc, primar. I. klr. odd. drž. boln.

Tržne cene.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta, 9. maja 1913.

Pšenica za maj 1913	10.93
Pšenica za oktober 1913	11.65
Rž za maj 1913	9.64
Oves za maj 1913	8.56
Koruza za maj 1913	7.97
Koruza za julij 1913	8.17

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 306.2 m, sred. tlak 736.0 mm

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padavina v 24 urah v mm
8	9. zveč.	731.9	12.2	sl. sever	jasno	
9	7. zjutr.	733.1	8.5	brezveter.	oblačno	0.0
9	2. pop.	731.3	17.3	sr. jvzh.	jasno	

Srednja včerajšnja temp. 13.3°, norm. 13.1°.

1461 Zahvala.

Povodom prebridke izgube naše ljubljene soproge, ozir. matere, sestre, svakinje, gospe

Antonije Scaria

izrekamo tem potom svojo najtoplejšo zahvalo za vse izkaze globokega sočutja, za častno spremstvo ter za mnogobrojne darovane prekrasne vence.

Prav posebno se še zahvaljujemo velec. gg. zdravnikom za njihov požrtvovalni trud, kakor tudi čast. usmiljenim sestram iz deželne bolnice za ljubezljivo postrežbo.

Ljubljana, 9. maja 1913.

Žalujoči ostali.

Poslano.

Ker moj bivši zaslopnik gosp. Blaž Štimac, sklepa s pretvezo, da zastopa še vedno moje domače podjetje, kupčije v mojem imenu, a v korist drugi ljubljanski tvrdki, opozarjam s tem slavno občinstvo, da imenovani ni več opravičen sklepati kupčije za mojo tvrdko.

Objednem prosim vse one, katerim je pod pretvezo prodal stroje ali drugo železnino, a so dobili naročeno blago od druge tvrdke, da mi naznanijo vsak tak slučaj, in jih istočasno opozarjam, da niso obvezani sprejeti blago, poslano jim od kake druge tvrdke.

V Ljubljani, dne 9. maja 1913.

Jr. Stupica

trgovina z železnino, motorji in poljedelskimi stroji. Sdini založnik izvirnih slovečih amerik. „Deering“-strojev za košnjo. 1462

Zaradi preselitve se po nizki ceni prodajo zelo lepa

salonska garnitura

Za ogled: mestna hiša, šolski drevo-red 2, II. nadstropje. 1463

Proda se

po najnižji ceni se:

- 1 špecerijska stelaža (skoraj nova),
- 1 pudel za špecerijo,
- 2 pudelna za manufakuro,
- 1 večje stojalo za olje, 4 krat predeljeno,
- 2 pisalni mizi,
- 1 ciklostil.

I. ljubljansko uradniško gospodarsko društvo

v likvidaciji 1467

Šubičeva ulica št. 3, III. nadstropje.

Uradne ure: od 2—1/2 4 popoldne.

Kontrolna blagajna

amerik. sistema, dobro ohranjena, pripravna za vsako večje podjetje, se po ugodni ceni prodajo. Istotam je naprodaj

Brockhausov leksikon

velika izdaja, za prav ugodno ceno. Ponudbe pod št. 2000/1439 na upravn. ništvo „Slovenca“. 143

Gospodarstvo.

RAZDELJEVANJE VZREJEVALNIH
PODPOR ZA TELETA.

Deželni odbor priredi v drugi polovici maja in začetkom junija t. l. razdeljevanje vzrejevalnih podpor po 30 K onim živinorejcem, kateri so prejeli lansko leto prvi del podpore po 20 K in so izpolnili pogoje iz zaveznega pisma. Nadalje se bodo podeljevale vzrejevalne podpore po 30 K dobrim živinorejcem, posebno članom živinorejskih združenj za do pol leta stara plemenska teleta. Od te podpore prejmejo živinorejci 10 K takoj, če se zavežejo: a) da bodo dobro redili za plemo vsaj polovico toliko telet, kakor rede povprečno krav. Premovano tele ne sme biti staro več nego pol leta, ostala teleta pa ne več nego po eno leto; b) da bodo vrnilo prejeta vzrejevalna podpora, če ne bodo izpolnili pogojev pod točko a.

Drugi del podpore pa dobe po preteku enega leta, če se izkažejo, da so izpolnili dane pogoje.

Od onih živinorejcev, ki niso izpolnili pogojev zaveznega pisma, se zahteva povračilo že prejetih premij.

Kdor ne prižene živali k razdeljevanju podpor, izgubi pravico do drugega dela podpore. Na prošnje za naknadno premovalje in reklamacije se pozneje ne bo oziralo.

Premovanja se bodo vršila v vseh onih krajih kakor lansko leto in se bo kraj in čas vsakokrat objavil.

Dne 13. maja se vrši premovanje: v Domžalah ob 7. uri zjutraj, v Ihanu ob 9. uri zjutraj, na Krtini ob 11. uri dopoldne, v Moravčah ob 2. uri popoldne, v Pečah ob 4. uri popoldne.

Dne 14. maja se vrši premovanje: v Lokah pri Zagorju ob 8. uri zjutraj, v Kandršah ob 11. uri dopoldne, v Kolovratu ob 2. uri popoldne, v Izlakah ob 5. uri popoldne.

Dne 15. maja se vrši premovanje: na Čemšeniku ob 8. uri zjutraj, pri Št. Gotthardu ob 10. uri dopoldne, v Motniku ob 1. uri popoldne, v Špitaliču ob 3. uri popoldne.

Dne 16. maja se vrši premovanje: v Komendi ob 8. uri zjutraj, v Mekinjah ob 10. uri dopoldne, v Stranjah ob 12. uri opoldne, v Šmartnem pri Tuhinju ob 3. uri popoldne.

Dne 17. maja se vrši premovanje: v Lukovici ob 8. uri zjutraj, v Blagovici ob 11. uri dopoldne, na Rovi ob 2. uri popoldne, v Šmarci ob 5. uri popoldne.

g Čebelarški tečaj na Grmu priredi kmetijska šola v nedeljo 8. in ponedeljek 9. junija s sledečim sporedom: V nedeljo 8. junija od 2. do 4. ure popoldne: Življenje in razvoj čebel. Sovražniki in bolezni. Od 4. do 6. ure popoldne: Izdelovanje domačega in dzierzonovanega kranjskega panja ter razkazovanje raznih panjev s premakljivimi satniki. V ponedeljek 9. junija od 7. do 11. ure dopoldne: Oskrbovanje čebel. Najvažnejše čebelarstvo orodje. Čebelna paša. Pitanje čebel. Popoldne od 2. do 4. ure: Razni panji. Vzgoja matic. Izdelovanje okvirčkov, vlihanje umetnega satja in pritrjevanje z žico. Uporaba medu in voska. Pouk bo združen s praktičnim razkazovanjem v šolskem čebelnjaku. — Kdor se želi tečaja udeležiti, naj se priglasí po dopisnici pri ravnateljstvu kmetijske šole na Grmu (pošta Kandija) do 2. junija. Oddaljenim in podpore potrebnim udeležencem iz Kranjskega povrne ravnateljstvo stroške za pot do Novega mesta in 1 K 50 vin. na dan za prehrano. Podpore dobi pa le, kdor zanjo pravočasno prosi in se mu izrecno dovoli.

g Vinogradniški tečaj na Grmu priredi kmetijska šola v petek, dne 13. junija in v soboto dne 14. junija s sledečim sporedom: V petek od 2. do 5. ure popoldne: Najvažnejša dela v vinogradu. Trtni škodljivci. Zveplja-

nje in škropljenje trt. V soboto od 8. do 11. ure dopoldne: Zelena cepljenje in ravnanje s cepljenkami. Izbira gumijevih trakov. Praktično razkazovanje zelenega cepljenja. Popoldne od 2. do 5. ure: Praktične vaje v poletnih delih v šolskem vinogradu v Cerovecih. Razkazovanje škropilnic in žveplalnikov. — Kdor se želi udeležiti tečaja, naj se priglasí po dopisnici pri ravnateljstvu kmetijske šole na Grmu (pošta Kandija, Kranjsko) do 1. junija. Oddaljenim in podpore potrebnim vinogradnikom iz Kranjskega povrne ravnateljstvo stroške za pot do Novega mesta in po 1 K 50 vin. na dan za prehrano. Podpore dobi pa le, kdor zanjo pravočasno prosi in se mu je izrecno dovolila. Vabimo naše vinogradnike in fante k obilni udeležbi!

g Kuga-slinovka se zopet pojavlja. Kakor poročajo graški listi, se je v občini Oberwölz na Gornjem Štajerskem pojavila pri goveji živini slinovka. Politična oblast je sicer odredila vse potrebno, da se nevarna kuga ne razširi dalje, a kljub temu se je bati, da poletna vročina zanese tudi v naše kraje to grozno škodljivo naših živinorejcev. Pomislimo, kako velikansko škodo je trpel naš živinorejec zadnji dve leti vsled slinovke! Promet z živino je bil ponekod popolnoma ustavljen, sejmi zaprti, pa tudi poginilo je precej živine. Da torej obvarujemo našo živino pred slinovko, držimo v naših hlevih skrajno snago. Živinorejci, držite se sledečih navodil: 1. hleve dajte takoj in večkrat med letom korenito pobeliti z apnenim beležem; 2. tla, kjer stoji živina, skrbno osnažite starega gnoja; sploh se naj gnoj vsak dan vsaj dvakrat spravlja iz hleva; 3. jasi in tla večkrat na teden, posebno tedaj, če ni živine v hlevu, umijte z vodo; 4. živini večkrat s svežo vodo izperite gobec in parklje; 5. dajte živini večkrat na dan, ne samo opoldne in zvečer, piti sveže vode; 6. dajte ji večkrat grenke in Glauberjeve soli; 7. v hlevu mora biti poleti vedno svež zrak; zatorej prezračite skrbno vaše hleve, ne imejte vsa okna zadelana; 8. pazite dobro, da se bo scalnica odtekala iz hleva. — Bolje je sedaj, dokler je še živina zdrava, biti skrben in strog, kot pa potem jadtikovati, ko je že prepozno.

KNJIGOTRŽTVO.

Slovarček nemškega in slovenskega jezika, izdal dr. Janko Šlebinger, c. kr. profesor, je tako skrbno in pregledno sestavljen, da bo služil vsakemu, posebno pa še samouku in šolski mladini bolje nego drugi slovarji; to pa zato, ker je pri vsaki besedi povedano, kako spreminja beseda svojo obliko v praktični govoric. S samo besedo večkrat samouku ni veliko pomaganega, zato je bil silno potreben slovarček, ki navaja nepravilne oblike pri sklanjanju samostalnikov, spregatvi glagolov itd. in je torej Šlebingerjev slovarček za samouka in šolsko mladino, ki se mora tudi večkrat hudo boriti s težavami nemškega jezika, naravnost neprecenljive vrednosti. Zato naj stariši kupijo svojim otrokom ta slovarček, če hočejo, da bodo otroci v nemščini dobro napredovali. Mnoga skrbna šolska vodstva so naročila slovarček v velikih množinah, kjer pa šolska vodstva v tem oziru še niso ničesar ukrenila, naj stariši sami slovarček omislijo, da zagotovijo otrokom boljši napredek v nemščini. Ker se prodaja slovarček v velikih množinah, ima tako nizko ceno, da je tudi v tem oziru nedosežen; če bi se bil slovarček tiskal samo v onem številu kakor navadno tiskajo slovenske knjige, bi mu bila cena več nego še enkrat večja. 1 K 20 vin. za broširan, oziroma 1 K 80 za vezan izvod (po pošti 20 vin. več) bo vsak lahko utrpel. Slovarček se naroča v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani.

Serravallo
železnato Kina-Vino
Higienična razstava na Dunaju 1906:
Državno odlikovanje in častni diplom k zlati kolajni.
Povzroča slast do jedi, okrepa živce, zboljša kri in je rekonvalescentom in malokrvnim zelo priporočeno od zdravniških avtoritet.
Izborni okus.
Večkrat odlikovano.
Nad 8000 zdravniških spričeval.
J. SERRAVALLO, c. in kr. dvorni dobavitelj
TRST-Barkovije.

3 pomočnike pridne delavce, tudi za vodovodna dela in konstrukcije proti 1 vajenca pod zelo ugodnimi pogoji sprejme takoj trvdka

Jakob Malenšek

Železokonstruktorska delavnica v Boh.-Bistrici. Slavemu občinstvu priporoča tudi svojo patent »Bobis« praktično železno napravo in korita za moderne hleve in svinjake. 1301

Stanovanje v podprilicju

z dvema sobama, kuhinjo, jedilno shrambo in drvarnico se da takoj v najem. — Več pove upravništvo tega lista pod št. 1352.

Malo rabljen pisalni stroj
„Remington X“

(novi model z vidno pisavo)

se prodaja po zelo nizki ceni. Ponudbe na upravo „Slovenca“ pod „pisalni stroj.“ 1315 (10)

Novosti

za ženske in moške obleke

v veliki izbiri

768 pri **R. MIKLAUC**
Ljubljana, Stritarjeva ulica št. 5.

Izurjeni zanesljivi potniki

zmožni reprezentance ter pri zasebnih odjemalcih, se iščejo proti proviziji za prodajo vseh vrst pletenin in tkanin. Ponudbe pod označbo „potniki št. 1428“ na upravo „Slovenca“. 1428

Zopet otvorjena je

staroznana gostilna pri „Kamniti mizi“

v Zgornji Šiški.

1407 3

Za obilen obisk se priporoča z odličnim spoštovanjem

Pogačnik.

Konfekcijska trgovina in zavod za izdelovanje oblek po meri

A. Kunc, Ljubljana

priporoča svoje izborne izdelke vsakovrstnih 847 1

pomladanskih oblačil.

Strogo solidna postrežba. Najnižje, stalne cene.

Ilustrovani ceniki na razpolago.

A VIII 273/12/9

OKLIC.

1443 (3)

Na predlog **Marije Černjak** iz Spodje Zadobrove 29 se vrši dne

15. maja 1913

ob 9. uri dopoldne na licu mesta v Spodnji Zadobrovi 29

prostovoljna javna dražba

njenega zemljišča vl. št. 98 d. o. Zadobrova in zlasti k temu posestvu spadajočega mlina na 4 kamne narejenega po parcelah, kakor tudi živine in premovalje. Izklicne cene se bodo določile na dan prodaje.

Zavarovanim upnikom ostanejo njihove pravice nedotaknjene.

Prodajalka si pridrži pravico prodajo tekom 14 dni odobriti ali ne, ker se morajo vsi upniki pokriti iz skupila.

Dražbeni pogoji se lahko vpogledajo pri tej sodnji soba št. 33.

C. kr. okrajno sodišče v Ljubljani, odd. VIII.,
dne 29. aprila 1913.

TEHNIČNI BIRO IN STAVBENO PODJETJE

CENTRALA: LJUBLJANA, RESLJEVA CESTA ŠT. 26 (POLEG PLINARNE),

Beton
Zelezobeton
Mostovi
Stropi
Dvorane
Zazidki turbin

Strokovna
izvršitev
vseh vrst
načrtov
Prevzetje zgradb
Tehnična mnenja

Vodovodi
Električne centrale
Turbine
Mlini
Žage
Opekarne
Moderne apnenice

Obisk strokovnih
inženirjev
na željo

PODRUŽNICE: GORICA, TRST, ZAGREB.